

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Richard Bach

QAQLÎBAZ

Werger : Osman Özçelik

WEŞANÊN FIRAT

Richard Bach

QAQLÎBAZ

Werger: Osman Özçelik

WEŞANÊN FIRAT

***"Ji qaqlibazên rastî re
yên di nava me de dijîn ..."***

WEŞANÊN FIRAT

Gulan 1994

Adres: Divanyolu Cad.
Binbirdirek İşhanı N: 15
Sultanahmet İstanbul
Tel: 516 05 91 Fax: 518 84 15

Tiperêz-Montaj: Hivda Yaşar
Berg: Celal Aslan
Çapxane: Eldim Ofset
Wêne: Doğan Almasulu

RICHARD DAVID BACH

Di sala 1955'an de koleja bajarê Long Beach qedand. Ravesteka hewa û li ser sentrala Hêz'e xwend. Di 1975'an de Dinamik a hewa xwend. Di 1963'yan de bi berpirsiyariya kovara hewatî yê ya Flying Magazinê ya bêşê Amerîka Rojava kir.

Paşê bu pîlotê balafirê. Di 1965-66'an de di pisporîya ragihandinê bira Li şirkatîya Mîdwest Aviation kir. Di 1974'an de pîlotîya pêşandeyê kir. Di 1975'an de dest bi mamosteyî ya Felsefa Firînê kir. Di nava 1952-62'yan de di Hêzê Amerikayê Hewayî de vatinî kir. Ji 1959'an vir de rojnamevanîya serbixwe dike. Ji 1970 û vir de Trans Creature Airways'ê re peyivdariya çapamenîyê dike. Richard D. Bach Li Newyork'ê diji û endamê komela pîlotê jikarketîyan e.

Berhemên wî:

Stranger To The Ground (Bîyanîyê Axê-1963)

Nothing By Chance (Tu Tiştî Nespêre Şansê - 1967)

Jonathan Livingston Seaquill (Qaqlîbaza Jonathan Livingston - 1970)

A Gift Of Wings (Xelatên Baskan - 1974)

The Advantures Of A Reluctant Mesîheki (Serpêhatîyên Mesîheki Bidil)

There Is No Place As For Away(Cîheki Wilo Dûrtir Nîne-1979)

PÊŞGOTÎN

Pênc - şeş sal berê, hevalekî rexnevan salixa romaneke dabû min. Min ev pirtûk bi dest xist û di hilmekê de xwend. Roja din min seh kir kû ez di bandûra wê de mame. Min rabû dîsa xwend.

Di nava jîyana rojane de pirtûk ji bîra min derket. Belê çi çax min refekî qaqlîbazan bidîta an jî qaqlîbazek bi serê xwe li asîman dawerivîya, qaqlîbaza bêtixûb Jonathan Lîwingston û tekoşîna wê yî li himber kevneperestîyê dihat ber çavên min.

Û nivîskarê romana "Qaqlîbaza Jonathan Liwingston" Richard Bach'ê Amerîkî dihat bîra min. Min ji xwe re digot: Çi tiştekî ecêb e kû nivîskarekî Amerîka yê nûjen ji qonaxa bi leza balafirê 20 seatî de, ji paş oqyanûsê destê xwe yî evîniyê û hevaltîyê dirêj dike û destê min dibîne. Êdî em bi elektronê evîniyê bi hevdû re têne girêdan. Ez bawerim ev pêwendîya, di nava R. Bach û xwendevanên Amerîka Latînî, Afrîka Başûr, Hind, Ereb û hwd. de jî pêk hatîye.

Ev çi hêzek xurt e. Ev ramanek çiqas dijwar e. Ev hêza wêjeyê ye. Ev hêza ziman e. Hêza ziman, wêje û evîniyê tixûban nas nake. Bi vî awayî aşbûn û yekbûna mirovatîyê pêk tê.

Çend meh berê bû. Min dît kû keça min ya çardeh salî, ji pirtûkxana malê ev pirtûk bi der anîye û hûr hûr dixwîne. Piştî xelaskirinê min, dîtina û ramanê wê yî li

ser pirtûkê jê pirsî. Zehf ecibandibû.

Min wê rojê biryara xwe da. Min ê pirtûk wergerand da Kurdî. Bi xwendina careke din min dît kû pirsgirê-kek girîng heye. Zimanê Kurdî yê kevnare ji yalî neyaran bi sed salan hatîye tixûb kirin, peyvokên nûjen, peyvokên nedîtbar di zimên de ya cîh negirtîye an jî roj bi roj hatîye ji bîr kirin. Zimanê romanê jî, bi xwezayî zimanê ramanî ye û bi peyvokên nedîtbar hatîye damezrandin û xemilandin.

Biryara min ya duyemîn, minê zor bida zimên û qasî kû dibe minê gotinên biyanî bi kar ne anîya.

Ser vê biryarê xeterek derdiket holê. Gelo çend xwendevanên Kurd wê bi hêsanî bikaribe bixwîne? Eşkere ye kû bê ferheng gelek rewşenbîrên me jî qenc nikare bixwîne. Belê xem tune. Bila ev pirtûk cîhê xwe di nava pirtûkên Kurdî de bistîne, bila deh an jî sîh salên din bi hêsanî bêye xwendin.

Ez bawerim kû navê Richard Bach û navê Qaqlîba-za Jonathan Liwingston wê bi sed salan di wêje ya Kurdî de bimîne.

Kû min di wergerê de kêmasî û şaşî kiribe, ez hevî dikim berêz R.Bach û xwendevanên hêja wê di min bi-borin.

Ez dixwazim di vê pêsgotinê de spasîyên xwe pêşkêşî nivîskarê "FERHENG Kurdî - Tirkî/Türkçe Kürtçe" berêz D.Îzolî bikim. Min jî vê berhema bêhempa qenc îstîfade dît.

O. Özçelik
İLON' 93 - İstanbul

BİRRÊ YEKEMİN

QAQLÎBAZ

Destê sibehê bû. Li ser ava bahra bêdeng tîrêjên rojê yên zêrîn diçûrisîn. Şikevek biçûk ya masîvanan, bi qasî mîlekê ji derav bi dûr hêdi hêdi ava bêdeng diqelaşt û pêşve diçû. Dengvedana şikevê ya di avê de, ji bo qaqlîbazan gazî ya "taştê" bû. Wê gavê, bi hezaran qaqlîbaz bi qîjewîj û bi lez bi hewa ketin. Rojek nû dest pê kiribû, rojek tijî xebat û lebat.

Taa wê de, pir dûrî deravê bahrê û dûrî şikeva masîvan qaqlîbaza "Jonathan Livingston", bi serê xwe ceribandînen firîne dîkir. Ji rûyê bahrê bi sîh mîtroiyî bilind, lingê xwe berjêr, nukilên xwe berjor kir. Ji bo fitilokek bervaja êş da parxwanê xwe û baskên xwe vekêşand. Kû bikaribe di vê de biserkeve, wê bikaribe ji berê zehftir hêdi bifire. Aniha bê, wek pisepistek hêdi rûyê wê dialast: Heta bahra hêşin ya di binê wê de, bi aşbûn dahat, wê jî, firîna xwe giran kir. Bala xwe zehftir civand, çavên wê hûr, hilma wê teng bû. Zor lê hat... yek... yeka din... hinekî din... du... sê santêm... wê gavê bayê kû ketibû bin perê baskên wê per li hevdû gerand, sekinî... û ket...

Hûn dizanin qaqlîbaz, tu caran naşewişin û bi vî awayî nakevin. Ji wan re, li hewa mêzîn windakirin û ketin şerme, rûreşîye.

Belê qaqlîbaza Jonathan Livingston ji vêya şerm nekir; wê ji bo, ji nû ve fitiloka bervaja bigerîne, baskên xwe vekêşand û xwe giran kir. Bi vî awayî xwe da xûyan kû ew ne qaqlîbazek ji rêzê ye.

Piraniya qaqlîbazan, zêdeyî ziktêrîyê cehda hînbûnê nakin. Ji wan re yek mana firînê heye: Gîhandina xwarinê û vegera deravê. Armanca wan ne firîne, ziktêrkirine. Belê ji bo qaqlîbaza Jonathan Livingston ya girîng firîn bû, ne xwarin bû. Berî her tiştî ew dilketîyê firînê bû.

Wê dît kû ev mijûlî di nava qaqlîbazan de tew ne muhîme. Heta dê û bavê Jonathan jî, ji derbaskirina hemû rojên bi serê xwe ya li bilindayîyê, bi ceribandinên dawerivandina teyrokî, xemgîn dibûn.

Gava kû ji rûyê bahrê bi qasî baskekî bilind difirîya, didît kû bi hewldanek hindik dikare demek dirêj li hewa bimîne. Belê qaqlîbaza Jonathan bi sebeba vêya nizanîbû. Di dawerivandinê de mîna hercar lingên xweyî vekêşandî li avê nedixist, bi lingan li ser rûyê avê xêzikên nerm û dirêj dihişt û diçû. Lingên wê yî bi teherî bi zik ve zeliqandî ser şopa xêzikan av dialast. Jonathan li rexê avê jî dest bi ceribandinên dawerivînê kiribû. Bi dîtînen xêzikên ser qûmê tengezarîya dê û bavê wê zêdetir dibû.

Dîya wê pirsî: "Çima, Jon, çima?" digot. "Çima wekbûna qaqlîbazên din bi te giran tê? Ma tu nikare fi-

randina nizmâyî ji albatrosan û ji keravîyan re bihêle? Tu naxwe û venaxwe. Binêre tu per û hestî maye."

"Ez dixwazim kû qaqlîbazek li hewa dikare çi bike û çi neke hînî vêya bibim. Bi tevayî eve. Daxwaza min tenê hînbûne! Per û hestî mayîna min ne girînge dayê!" Bi dengêkî nerm bavê wê got: "Li min binêre Jonathan. Zivistan pîr ne dûre. Di nêzîk de wê şikevên masîvanan kêmbibin û masîyên rûyê avê wê xwe berdîn kûranîyê. Kû tu dixwaze hînî tiştêkî bibe, hînî bi destxistina xwarina xwe bibe. Firîn xweşe, lê belê zikê mirov têr nake. Ji bîr neke, armanca firînê dîtina xwarinê ye.

Jonathan bi sernermî serê xwe hejand. Di rojên paşîn de wek qaqlîbazên din jîya. Li rexê bahrê bi qaqlîbazên din re di nava şikevên masîvanan bi qîjewîj, bi dû hûrikên nên, laşê masîyan û qirş û qalan ket. Bi yê din re xwe noqî tiştan kir... şer kir... Belê bi tu awayî hînî vê jîyanê nebû. Fikirî û got: "Bêfêdeye!" Masîyek kû bi zorê bi dest xwe xistibû, bi qestî berda ber qaqlîbazek kal û birçî ya kû ew bi hêvî dipa. "Ew qas tiştên kû ez hînebîbim hene kû... Min dikarîbû ev rojên vala û bê mane bi hînbûna firînê derbas bikira."

Qaqlîbaza Jonathan, xwe di nava hînbûnê de dît. Demek dirêj derbas nebûbû ew li dûr, li gelekî dûrva bû. Pîr birçî bû, lê belê dilgeş bû...

Hemû xîreta wê li ser firîna bi lez bû. Piştî xebata heftekê, ji qaqlîbaza bi leztir di vê babetê de pirtir tişt elimîbû. Di bilindayîya sê sed mîtroiyê de, baskên xwe bi hêz perpitand û xwe serîberjer berda ser pêlên bah-

rê. Di nava şeş sanîyan de leza wê gihîştibû heftê mîlî. Te digot qey agir ji baskên wê dipijiqe. Wê gavê pê he-sîya kû çima qaqlîbazên din mikarin wisa pîke bikin. Di vê lezê de xwedîtî li baskan nedibû û mêzîn winda dibû. Roj bi roj pêş ket. Berjewendîya wê bilindcîh bû. Tevî vê xebata bi sebr û hûr û kûr, di leza bilind de mêzîn winda dikir.

Rapelikî sê sed mîtroyî. Berê, xwe bi hêz pêş de avêt, paşê baskên xwe perpitand û berjêr pîke kir. Her car baskê çepê yî berjor vedibû, dihat girtin û bi hêz ber bi çepê dişemitî. Gava kû dixwest bi baskê rastê mêzîne bigre, îcar wek glokekê bi vîzîn ber bi rastê dizivirî.

Di berjorvekirina baskan de, baldarîya wê kêr bû. Ev ceribandin deh caran ji nû ve kir, leza wê bi ser bîst mîlî diket. Her car mîna glokek per, zîz dibû û bi hêz li nava avê diket. Şilûpil bûbû. Di heşê wê de ramanek nû çûrisî: Wê baskên xwe heta leza pêncî mîlî bi hêz bi-perpitanda û di lezahîya mezintir de wê bask bêliv bi-hişta. Ev nûvedana xwe di şeş sed mîtroyî de tetbîq kir. Nikul dîk, ber bi bahrê pîke kir. Gava kû lezahîya wê gihîşt pêncî mîlî perpitandina baskan betal kir. Di vê ceribandîne de hêzek bêdavî diserifi. Belê biserketî bû. Di nava deh sanîyan de lezahîya wê gihîşt nod mîlî. Da-wîyê di nava qaqlîbazan de reqora dinyê şikandibû.

Çi fêde ev serketinek emirqut bû. Bi guherîna du-qozîya baskan re hakimî leza xwe nebû û bobelatek bi xof hate pêşîya qaqlîbaza Jonathan. Bi leza kû gihîştibû nod mîlî li nava bahrê ket. Bahra di hişkayîya zinare-kê.

*Jonathan bi leza nod mîlî, li nava bahra di hişkayîya
zinarekê de ket*

Dema kû bi serxweve hat, ji zû de tarî ketibû erdê. Bes ronahîya hîvê der û dor rohnî dikir. Di nava oqyanûsê de wisa bêmecal avjenî dikir. Baskên wê bûbû mîna paçekî şil û wek gullê giran bû. Binketî bû. Bêderman, bêhevî û bêtaqet ketibû. Hêvî kir kû giraniya di stûyê wê de, wê bikşîne kûranîyê û her tişt wilo xilas bibe.

Gava kû binav bû, di hundirê xwe de dengêkî biyanî, dengêkî nayê dewisandin, dengêkî xerîb bihîst. Qedera mine, xilasî tune. Ez qaqlîbazekim, xwezayîyê min bitixûb xuliqandîye. Kû ji min re hewceya bi her awayîyê firînê hebûya wê şûna mejî, xerîtên minî firînê hebûya. Kû ez ji bo lezfirînê xuliqî bûma wê baskên min mîna yê başokan kurt bûya. Ê şûna masîyan minê mişk bixwara. Ya bavê min rast bû, divê ez bipejirînim. Berjewendîyê min ew qase. Divê vegerim mala xwe û tev li refê xwe bibim. Divê êdî ez bipejirînim kû ez qaqlîbazek hatiye tixûbkirin; hejar, reben û pepûkim.

Dengê kû ew xistibû nava van mijûlîyan hêdi hêdi kêmbû û di nava avê de winda bû. Di wê gavê de qaqlîbaza Jonathan sond xwar kû wê bibe qaqlîbazek ji rêzê. Piştî rojava cîhê qaqlîbazekê rexê bahrê ye. Ê bi vê ya herkesê kêfxweş bibe.

Ji nava ava tarî westîyayî rabû. Bi kêfxweşîya zanebûna qeydên nizm firînê, ber bi rexê bahrê firîya.

Ji nişka ve got: "Na! Ez ne tu tiştim. Bi hebûna xwe û bi zanebûna xwe ez ne tu tiştim. Ez jî qaqlîbazekim, wek hemû qaqlîbazan. Naxwe divê ez jî wek wan bifirim. Ma nizm firîn tu caran li qaqlîbazan tê". Weha got û di nava êşan de rapelikî sîh û pênc mîtroyî. Ji bo gîhandina deravê bi xîretek mezin bask çirpand.

Biryara wê kû ew qaqlîbazek ji rêzê ye, ew miferih kiribû. Ji êdî pêve wê li himber wê hêza mezin ya hînbûnê berwxê bida. Ne dilşabûna hînbûnê û ne jî êşa têwerbûna avê nedibihîst. Devjêgera mijûlê, bi qelaştina tarîyê û gihîştina rex... û firandin... firandin. Ev çi tiştêkî xweş bû!

Reşayî! Dengê di hundirê wê de yê xerîb, nola zengilê hewarê çingînî da. "Qaqlîbaz tu caran di tarîyê de nafirîn!" Belê Jonathan qasî kû vî dengê şiyarker nebihîze xwe dabû firînê. Çi qas xweşe, digot çiqas xweşe! Ava kû di binê ronahîyê de dibiriqe, ev pêlikên bêdeng û di himbêza şevê de diçûrisin çi qas mirov şa dike.

Dakeve jêr! Qaqlîbaz tu caran di tarîyê de nafirîn! Kû xulîqandina te ji bo firîna di tarîyê de bûya wê wek kundan çavên te; wek başokan baskên te yên kurt û wê şûna mejî xerîtên te hebûya.

Li wir, li ser bahrê û bi sîh mîtroiyî li jor, di mejîyê qaqlîbaza Jonathan Lîwîngston de fikrek biriqî: Wê dilê xwe bi wxê neşewitanda û wê nernî nebûya.

"Baskên kurt! Baskên başokan yê kurt!"

Vaye ferisî! Ez çi qas bêaqilim. Kêmasîya min, pêwistîya min cotek baskên kurtin. Baskên kû bi laş ve girêdayî û bes bi serê smûçkên baskan firandin. "Baskên Kurt!"

Di reşayî û bêdawîya şevê de, ji fikrên mirinê û binketinê dûr, şeş sed mîtroiyî bilind bû. Baskên xwe bi bedena xwe ve hişk girêda. Smûçkên baskan yên tûj ber bi bê û serberjêr berda, pîke kir.

Dengê hundirê wê: "Qaqlîbaz tu caran di tariyê de nafirîn!.."

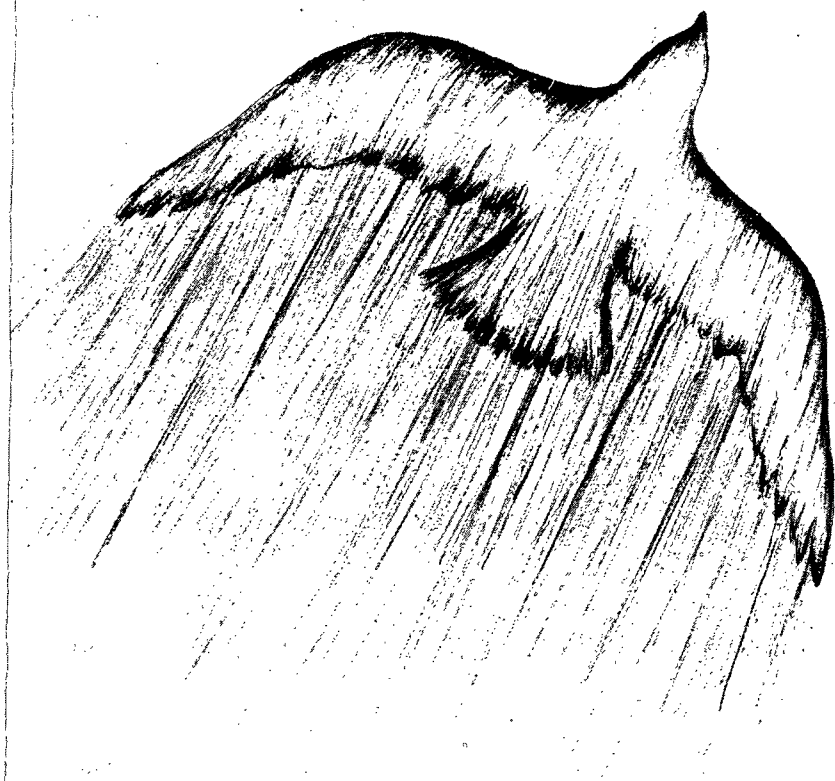
Ba, di ser serê wê de wek himhima hûtan derbas dibû. Leza wê berê gihîşt heftê, paşê nod mîlî... Û paşê sed û bîst mîlî... Hîn bi lez bû. Gihîşt sed û çil mîlî. Belê giranîya şidandina li ser baskan kêmtî heftê mîlî bû. Smûçkên baskan yê teng zivirand û bi zîvirokek zirav ji pîkê derhat. Wek gulleke zîvî, li ser pêlên kû di ranohîya hîvê de diçûrîsî difirîya.

Çavên xwe ji ber bê û lezê girt. Bes qasî kû bibîne çavên xwe vekirî hîşt. Di hundirê xwe de şahîyek bê dawî his kir. Leza wê gihîştibû sed û çil mîlî. Û di vê lezê de dikarî leza xwe qontrol bike. Qaqlîbaza Jonathan di hundirê xwe de; li şûna şeş sed mîtro ez di hezar û pênc sed mîtro bilindayîyê de biketima pîkê, gelo wê leza min bi çi awayî bûya, got.

Sonda xwe yî demek berê ji bîr kiribû. Û bi hêza bayê xurt bi dûr ketibû. Teva kû sonda xwe xwaribû ji di dilê xwe de tewanberîyek biçûk nedidît. Sondê visa, ji bo qaqlîbazên ji rêzê bûn. Ji bo qaqlîbazek kû bi cehda giranbûha ya hînbûnê tijî, divê qîma xwe bi sondên wilo neynin.

Qaqlîbaza Jonathan bi hilatina rojê dest bi ceribandîne firîne kir. Rapelikî hezar û pênc sed mîtro yî. Di nêrîna vê bilindayîyê de şikevên masîvanan li ser bahra hêşin wek tipikek biçûk dixûyan, qaqlîbazên ji bo firavîne kom bûyî, dişibihîn ewrekî ji tozê kû vir de û wê de dilive.

Belê ew, bi şikandina tirsê bi fêz û dilşa dijîya. Li hezar û pênc sed mîtro yî bû baskên xwe bi laşê xwe ve qenc girêda û duqozîya smûçkên baskan fireh kir û ber bi bahrê serberjêr pîke kir.

Qaqlibaza Jonathan rapelikî hezar û pênc sed mîtroyî

Gava daket hezar û du sed mîtroyî gihîştibû leza dawîn.

Di vê lêzê de ba, mîna dengê dîwarekî hişk bû. Nedihişt leza wê zêdetir bibe. Leza wê bûbû di seatekê de du sed û çardeh mîl. Serberjêr ber bi avê dadiket. Heke di vê lezê de baskan veke, wê laşê wê bibe bi milyonan perçe û wê hûr hûrî bibe. Xwezi daqurtand... Belê lez; hêz bû, şahî bû. Lez, rindî û çelengî bi xwe bû.

Di sê sed mîtroyî de karê ji derketina pîkê kir. Ji ber bayê bi hêz xumîna smûçkên baskan bû. Refê qaqlîbazan û şikevên masîvanan li ser rêya wê bûn. Wek Stêra Rijyar bi lez mezin dibû û berpaş diqulipî.

Lez nedihat birînê, nizanîbû wê bi çi awayî xwe bizivirîne.

Lihevketin, ji nişka ve mirin bû.

Çavên xwe hişk damiland.

Ev tiştan hemû wê sibehê, piştî rojhilat buhurî bû. Qaqlîbaza Jonathan Livîngston bi çavên girtî, wêk gullê, bi qîjîna ecêbmayî ya kû bi bê re bilind bûyî ket nava refê qaqlîbazan. Vêga ji wê re li hev hatibû. Mirin li wî alî, pozê kesî xwîn nebûbû.

Gava Jonathan nukilê xwe berjor kir, leza wê ya gihîştibû sed û şêst mîlî hê ji dûm dikir. Paşîyê leza wê daketibû bîst mîlî baskên xwe vekir. Edî li hezar û du sed mîtroyî bû. Şikeva masîvan li ser rûyê bahrê wek hûrikên nêr dixûya.

Li serketina xwe fikirî. Leza dawîyê! Ev mûcîzek bû. Qaqlîbazek û di seatê de leza du sed û çardeh mîl! Di dîroka refê qaqlîbazan de ev demek nû, gavek me-

zin bû. Û vaye, ji bo Qaqlîbaza Jonathan Lîvîngston rêyek nû vebûbû. Bi sere xwe, ji nû ve sererast firîya cîhê xebata firîne. Di pîka du hezar û çar sed mîtroyî de, li ser qeydên zivirînê ya di bin lezê de mijûl dibû.

Bi ceribandîna fehm kir kû, di serê smûçkênaskan de livîna perekî kêmkî santîmekê jî, têra zîvirokek nerm û xweşik dikir. Di vê lezê de zêdetirî livandina perekî, besî wê weke firfirokekê doç bike dikir... Û di nava qaqlîbazên dinyê de Qaqlîbaza Jonathan Lîvîngston tenê fêrî aqrobasîya li hewa bûbû.

Wê rojê, bi hevpeyvîna qaqlîbazan wext wînda nekir. Heta roj çû ava firîya, firîya... Avêtina teqlan, zivirîna hêdî û nerm, hûmîna berepaş û hîmî holbûna mîqta pêdandî bû.

Qaqlîbaza Jonathan nîvê şevê vegerîyabû nava refê li rexê bahrê. Gelek westîyayî bû, serî lê gêj dibû. Dîsa jî, bi teqle avêtinê dest bi daketinê kir. Wê bi tevgerînek zirav û bi dawerivîn daketin xilas kir.

Fikirî kû bi ev nûvedanên wê yên nû qaqlîbazên din, wê jî şabûnê har û dîn bibin. Jîyan bi îmkânên xwe çiqas tijî hêjayî bû. Ji jîyanê bi dûketina şikevê masîvanan ya bêzarî wêdetir hêvî hebûn. Divêt kû jîyan bi armanc bûya. Em dikarin xwe ji nezanîyê veşon; Bi aqil, zanîtî û di nava bilindayîyê de em dikarin bighîjin navoka xwe. Em dikarin azad bin, em dikarin hîmî firandinê bibin...

Ji dempêşîyê deng dihat Jonathan û li peşîya wê, salên tijî hêvî hebûn.

Gava kû daket jêr, dît kû refê qaqîlbazan di komcivînê de ne. Dixuya kû ji demek dirêj de, di komcivînê de bûn. Te tigot qey li hinan dipên.

Serokê komcivînê yê kalemêr bi dengê toq û serwer fena kû di merasîmê de be qîrîya: "Qaqîlbaza Jonathan Lîvîngston, derkeve holê! " Di gazîyek wilo de maneya rûmetîyek mezin jî û tawandin jî hebû. Belêhe- ta aniha gazîkirina rûmetdanê, ji bo hîlbijartina serokê qaqîlbazan pêk hatibû. Jonathan fikirî û got, belê! Vê sibehê gava kû bi hevdû re firavîn dikirin nûvedana min dîtî! Belê ez naxwazim bê me xelat kirin. Ez tu caran li vêya nefikirî me. Armanca min ne seroktî ye. Daxwaza min li hev par kirina tiştên kû ez hîne bûmê ye. Min dixwest, ez li himber me hemûyan asoyê balû- pal vekim. Bi ev mijûlîyan ber bi ortê meşîya.

Serokê komcivînê yê kalemêr got: "Qaqîlbaza Jonathan Lîvîngston, li ser navê şermê derkeve holê û di bin nêrînên qaqîlbazên hevalên xwe de biçûk bibe!"

Bi bihîstina van şoran, wek mîrkutek li serê qaqîlbaza Jonathan keve. Kabê wê sist bû, perên wê daket jêr, gêj û teyş bû. Li ser navê şermê derketina holê! Na, nabe!... Le nûvedana wê... Tê nagihîjîn!... Dixelitin, dixelitin!...

Ew dengê toq û serwer dîsa hat bihîstin: «...Bi bêmesûliyetek bêperwa şikandina qedirbilindîya komela qaqîlbazan û pêlêkirina kevneşopîyan...»

Mana vê tawandinê, bi dûrxistin bû. Neffbûna bi serê xwe li dûra, nava serê zinara ya derî komela qaqîlbazan bû.

*Serokê qaqlibazan got: "Hatina me ya vê dinyê
ne ji bo firîne ye, ji bo ziktêrkirinê ye!"*

"... Qaqlîbaza Jonhattan Lîvîngston, tê rojekê têbigi-hîjê kû bêberpirsîyarî rêyek girtî ye. Nepenî ya jîyanê bêgihîştine. Hatina me ya vê dinyê bes ji bo tiştêkî ye: Dîtina xwarinê û qasî kû dibe jîyanek dirêj."

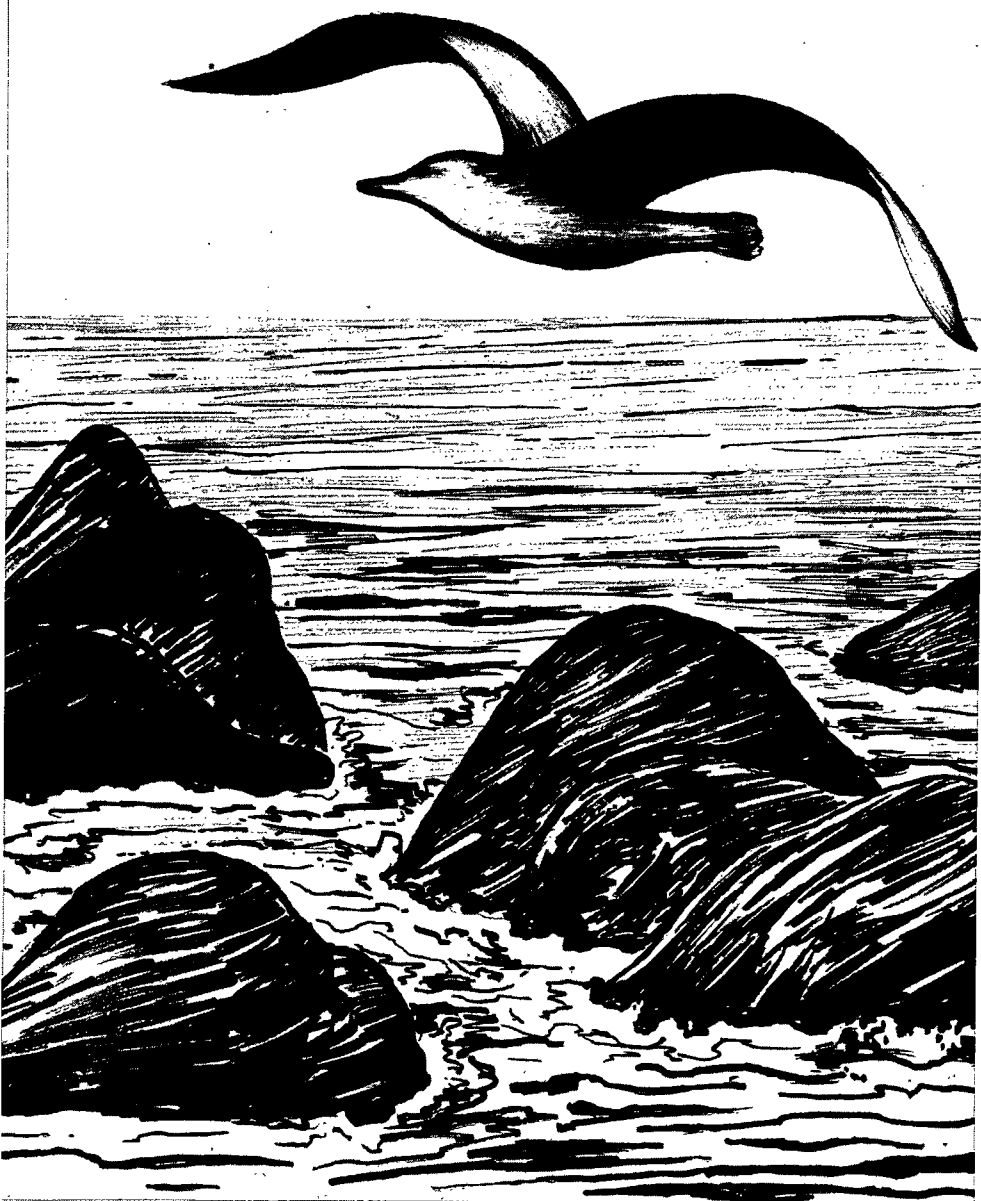
Di pirsyarîya komcivîna qaqlîbazan de kesî nikarî-bû xwe bi parasta. Belê qaqlîbaza Jonathan bi qîrîna dengê xwe ev qeyde jî şikand. "Ev hezar sale em li dû serê masîyan dibezin. Bes îro ji bo jîyanê armancek me ya din heye: Hînbûn, azadbûn û himbêzkirina nûjenî yê. Gelî birano, ma ev bêberpirsîyarî ye? Kîjan qaqlî-baz, ji qaqlîbazek kû li dû jîyanek bi wate û bi armanc digere bêtir bi berpirsîyarîye ?... Şansekê bidin min, şansekê bidin min kû ez, hînbûn û nûvedanên xwe bi we re par bikim."

Te digot qey refê qaqlîbazan bûye kevir.

Paşê hemîyan bi hev re gazî kirin: "Biraftî mir!" Wek bi hev re şewirîbin, hemîyan piştî xwe danê Jonathan. Guhên xwe girtin... Danişîn xilas bû.

Qaqlîbaza Jonathan rojên xwe yî mayî bi serê xwe derbas kir. Ji heremê zinarên asê, ber bi heremên din difirîya û heremên nû kifş dikir. Xemgîn bû. Belê çav-kanîya xemgînîya wê ne bi tenêbûn bû. Xemgînî ya wê ya esil, ji ber bêbawerîya qaqlîbazan bû kû bi hêza fi-randina xwedayî nedinasîn. Ew ji nêrînê tirsîyabûn, ji pêşdîtîna revîyabûn.

Qaqlîbaza Jonathan, roj bi roj hînbûna xwe zêdetir dikir. Êdî dikarîbû di leza bilind de xwe noqî avê biki-ra û masîyên kû bi tam û nedîtî bi sê mîtroyî di binê avê de binêçîrîya.

*Qaqlibaza Jonathan ji heremên zinarên asê,
ber bi heremên din difirîya û heremên nû kifş dikir.*

Êdi ji bo jîyanê pêwistîya wê ne li dûgerîna şikevê masîvanan û ne jî li dûgerîna hûrikên nanê kufîkî bû. Hînî xewa li hewa ya li ber bayê hênîk kû ji reşayê dihat bûbû. Bi vî awayî dikarîbû ji rojhilat heta rojava sed mîlî bifire. Qaqlîbazên din, di rojên hewa xirab de li rexê bahrê dilûsîyan, wê jî mijên reş û tarî diqelaşt û digihîşt asîmanê rohnî kû çavên mirov bi ronahîyê diqemisî. Li piştî bayê kû xwe digîhand kûranîya reşayê siwar dibû, li wan deran kêzikên tamxweş bi dest dixist.

Demekê ji bo refê xwe çî difikirî, êdî hemû tişt bi serê xwe bi cîh dianî. Hînî firandinê bûbû. Û ji ber vêya ne poşman bû. Ji ber bedêla wê dabû.

Qaqlîbaza Jonathan, ji zû ve elimîbû kû; Tirs, hêrs û bêzarî vejenên kurtbûna jîyanê ne. Wê xwe ji vana xilas kiribû û jîyanek pak û dirêj diborand.

Paşê ew hatin; şev bû. Jonathan li asîmanê xwe yî xoşewîst bêfîkar dadiwerivî. Ew di wî awayî de dîtîn. Du qaqlîbaz, wek du stêrkên biriqî li serê pozê baskên qaqlîbaza Jonathan xuya bûn. Ronahîya tîrêjên kû ji bedena wan dibiriqîn di himbêza şevê de evînî û dostayî belav dikir.

Jonathan, ji bo pêşandeyek dişwar kû ji wê pêve tu kes nikare bike gazî wan kir. Baskên xwe bi badan vekir. Leza wê daketibû di seatekê de mîlekê. Mana vêya li hewa sekinandin bû. Her du çûkên biriqîn jî, bi wê re lez kêr kirin. Û bi ahengeke nerm bi hevdû re bûn yek. Wan jî firîna hêdî zanîbûn.

*Paşê ew hatin. Ronahiya tîrêjên kû ji bedena wan dibiriqîn
di himbêza şevê de evînî û dostayî belav dikir.*

Baskên xwe pêça û teqlek avêt. Û bi leza di seatê de sed û nod mîlî de berjêr pîke kir. Her du qaqlibazên din jî bi wê re ketin pîkê. Bi vî awayî li hewa sê qozîyek kû ji her qozîyê şopê li dû xwe dihêle pêk anîn. Jonathan jî pîkê derhat. Bi wê lezê berjor tûj bilind bû û dest bi teqlên hêdî kir. Ewna jî bi mizancin tev li Jonathan bûn.

Gava kû qaqlibaza Jonathan vegerîya ser firîna sererast, demekê bêdeng rawesta. "Başê," got. Paşê, "De bêjin hûn kî nin?"

"Em birayên te nin Jonathan, birayên te." Ev gotinan hêdî, yeko yeko, bi hêz û pak hatibûn gotin. "Em hatine te bibin hêlîna jortirîn."

"Hêlîna çi? Helîna min nîne. Û refê min jî nîne. Ez nefî bûme. Hûn jî min re dibêjin emê bi hev re bi leza bayê çîyayê bilind bifirin. Ez vî laşê westîyayî bi van baskan nikarin sed mîtroiyê kaşkim."

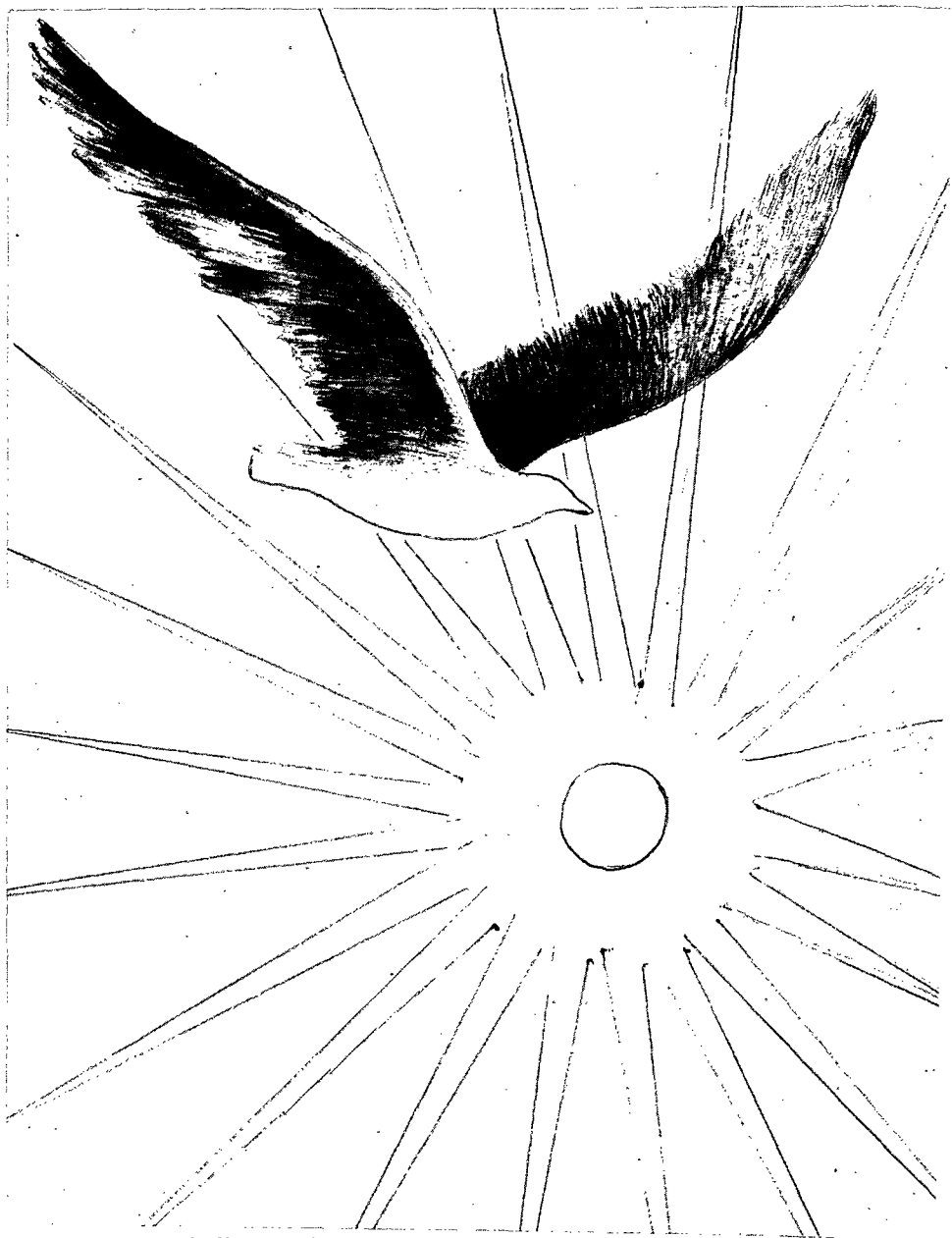
"Na Jonathan, tê bi kar bê. Te gelek qonax derbas kir. Dem, dema qonaxên nû ne."

Ev nêzîkbûn, di vê hengava balkêş de, hundirê Jonathan rohnî kir. Wan, ya rast digotin. Êdî dema zivirîna hêlînê hatibû. Dikarîbû bilind, hîn bilind bifirîya.

Carek din awirên xwe yên paşin avêt asîmanê bêhempa; wî welatê rewnaq û zîvîn... Li wir çiqas pir hînî tiştan bûbû.

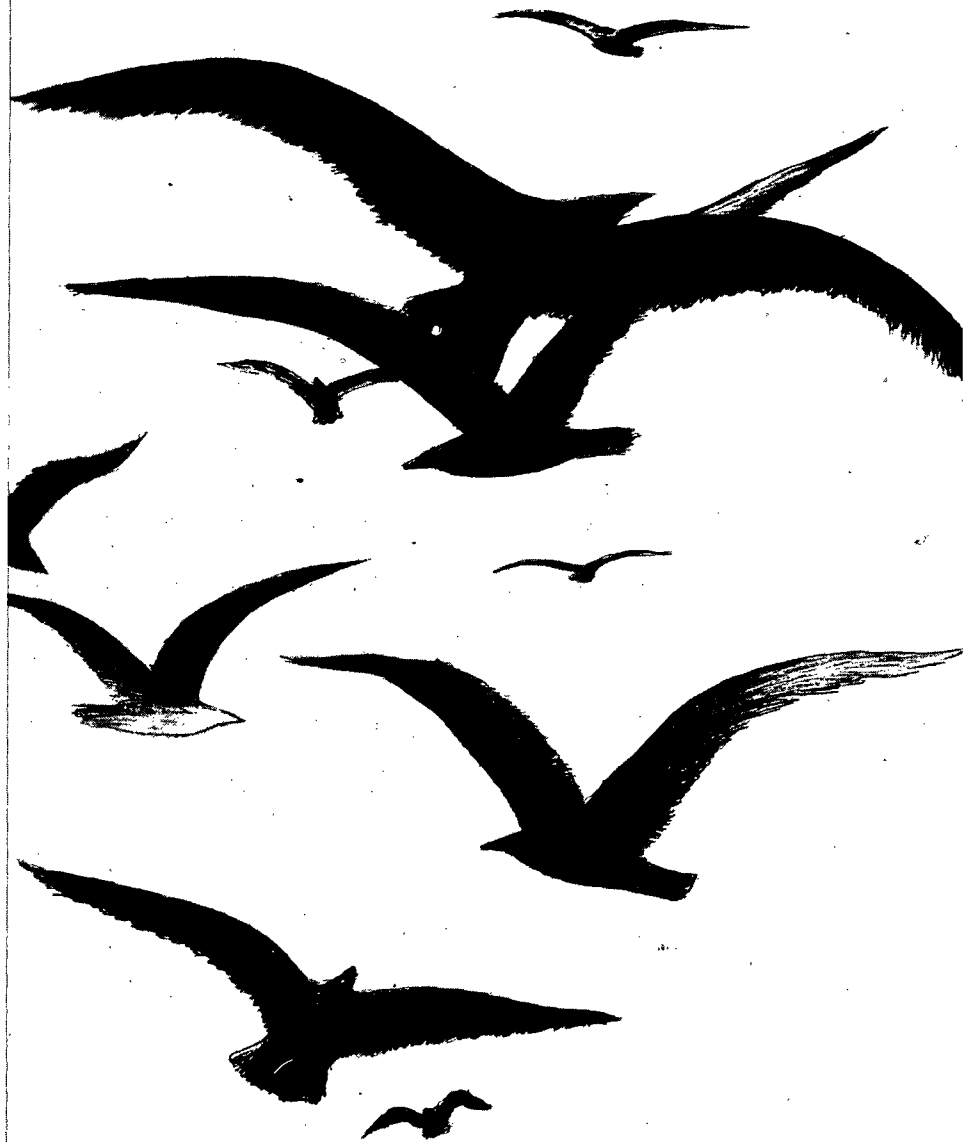
"Êdî, ez anîademe." got.

Û qaqlibaza Jonathan, bi dû qaqlibazên kû di tarîya şevê de wek du stêrkan diçûrise firîya çû. Ji ber çavan bi dûr ket, winda bû.

*Carek din awirên xwe yên paşin avêt asîmanê bêhempa;
wî welatê rewnaq û zîvîn*

BİRRÊ DUWEMÎN

Di hundirê xwe de digot bihuşt ev dere. Û di dilê xwe de mizmizî. Ji bo yekî kû nû gihîştibû ber derîyê bihuştê, li ser têgihîştina nepenîya bihuştê mijûlbûn, ne şîrovekirinek kû bêye erîyandin bû.

Gava kû di nava du qaqlîbazên bi çirûsk de ji dinyayê hatibû, dîtibû kû bedena wê jî gihîştibû biriqandinek jandar. Di binê çavên wê yî bi çirûsk de, jîyana Jonathan Lîvîngston'a ciwan hebû. Guhertin bes di daxuyanê de bû.

Bedena wê dîsa bedena qaqlîbazekê bû. Belê aniha di firînê de ji berê gihaştûtir bû. Digot bi nivê xebata li dinyê, ya kû bi ber min fikir, êdî ezê leza xwe bigihînim du taqî.

Perên wê, çîl û pak bûn. Baskên wê, wek lewheyên zîvîn û bi cîle bûn. Bi şahîyek mezin dixebitî kû baskên xwe yên nû nasbike û ew bi hêza xwe ya dawîn dipertand.

Leza wê kû gihîşt du sed û pêncî û neh mîlî, seh kir kû ev lez ya dawîne. Gava kû gihîşt du sed û heftê û pênc mîlî, fikirî kû nema dikare bir ser vê lezê keve û xemgîn bû. Leza wê di ser reqora berê de bûya jî; tixûbekî, bedena wê nikare derbaske hebû. Ji bo derbaskirina vî tixûbî hêzek mezin pêwist bû. Belê divêt kû li bihuştê tu tixûb tune be. Wisa mijûl dibû.

Ji nava ewian, dengê qaqlîbazên hevalên wê dihat: "Ji tere daketinên baş Jonathan!" digotin. Û qaqlîbaz jî ber çavan winda dibûn.

*Perên wê, çil û pak bûn. Baskên wê,
wek lewheyên zîvîn û bi cîle bûn.*

Di ser bahrê de, ber bi rexeke bi zinar difirîya. Çend qaqlîbazan xwe bi ber bayê newalê berda bûn, ceribandinên firîne dikirin. Çend ji wan jî, ber bi asoyê bakur bi rê ketibûn. Vaye cîhên nû, mijûlên nû û pirs-girêkên nû... Çima qaqlîbaz ewqas hindikin? Divêt kû bihuşt, bi refên qaqlîbazan bikeliya. Ev westan çîye? Divêt kû qaqlîbazên bihuştê tu caran newestin û ranezên.

Başe, lêbelê ev hemû tiştan ji ku bihîstibû? Jîyana wê ya dinyê gav bi gav ji bîra wê diçû. Li wir ewqas hî-nî tiştan bûbû kû, helbet wê tiştên biçûk bintoz bibûya û wê winda bibûya. Belê nefîbûn, ji ref bidûrxistin, pevçûna qaqlîbazan ya ji bo xwarinê hêj di bîra wê de bû.

Duzînek qaqlîbaz li rex bêpeyv hatin pêşwazîya wê. Qaqlîbaza Jonathan dizanîbû pêşwazîyek qenc pêşî wê kirine. Êdî hêlîna wê ev der bû. Rojek pir dirêj û guherte derbas kiribû. Rojek kû, hilatina rojê ji bîr kirin dabû.

Ji bo xwe li peravê bahrê dîne, nizm bû û ji erdê bi du santîman berjor, başkên xwe çirpand û bi nermayî xwe berda ser qûmê. Qaqlîbazên din jî daketin. Belê wan, sînga xwe hêdîka dabûn ber bê, paşê baskên rewnaq velizandin û perên serê baskan badan û berî kû lingên wan bigihîjin erdê daketibûn. Ev çî daketînek xweş bû. Belê aniha Jonathan wisa westyayî bû kû, nikarî vava biceribanda. Li ser qûmê weha bêdeng xew de çû.

Ji bo xwe li peravê bahrê dîne nizm bû.

Di rojên paşîyê de qaqlîbaza Jonathan fehm kir kû, tiştên di salên çûyî û windayî de hînî çî bûbe, wê li vir ji wana zêdetir bielime. Û hemî qaqlîbazên li vir jî wek wê difikirîn. Ji bo her yekê ji wan di jîyanê de tiştên herî girîng; derbaskirina xwe, têgihîştina firîne û firîn, firîn bû... Her roj bi seatan ceribandînen firîne dikiirin. Qeydên teknîka xwe ya pêşxistî diceribandin. Vana giş teyrên rewnaq bûn.

Jonathan demek dirêj bêriya dinya kû jê hatibû nekir. Ji ber kû ew dinya, dinya yê kû çavên xwe li ber dilgeşîya jîyanê girtî û yê kû baskên xwe bes ji bo bidestxistina xwarîne diçirpînin bû. Bi firkeyî bûya jî, car caran ji bo demek kurt bûya jî ew dinya dihat bîra wê.

Sibehekê bi fêrdarê xwe re ceribandînen firîne kiribû. Xebata bi baskên girêdayî avêtina teqlan xilas kiribû, li peravê bahrê li ser qûmê radiwestîya. Bi carekê jîyana wê ya dinyê ket bîrê.

Ne bi qîjewîj û ne bi xwendina bê mane, bi zimanê bêdengîyê pirsî: "Yên din li ku ne Sullîvan? Çima şênîya me nîne? Çiqas xerîbe! cîhê kû ez jê hatibûm..."

".....li wê derê bi hezaran qaqlîbaz dijîyan, ez zanîm.» got Sullîvan. Û serê xwe hejand.

"Ez dikarim yek bersîvê bidim te. Tu di nava bi milyonan qaqlîbaz de yeka bijarte ye. Piranîya me bi hezaran dijarîyên mezin gihîştine vir. Em ji dinyakê derbasî dinyake din kû dişibihe dinya me bûn. Tew di ser de me hay jê mîne kû em ji ku hatine û em li ku ne. Û em rojane jîyan. Ji ziktêrkirîne, ji pevçûnê û di nava

ref de daxuyana xurtîyê hêjatirên girîng hebûn. Ji bo gi-hîştina vê bîrê, gelo em di çend jîyanan de derbasbûn? Bi hezaran Jon, bi hezaran!... Û paşê, ji bo sehkirina gi-hîştinê belkî em di yek, belkî jî di sed dinyan de derbas bûn. Û di ewqas dinyên din de jî em hîmî gi-hîştî-bûnê bûn kû ew armanca jîyanê bû. Ev qeydenan êdî ji bo me jî di cîh de ne. Bi alîkarîya tiştên kû em li vê dinyê elîmîne, emê dikaribin pêşatîya xwe jî damezirî-min. Kû em neelimin tişteki, wê dinya me ya pêş, wek ya miha be. Jîyanek monoton, jîyanek bitixûb û hertim di cîh de; berpirsîyarek bêmane, û di giranîya gullê de... hertim wekhev."

Sullîvan baskên xwe şidand û bi ber bê fitilî.

"Belê tu Jon, tu vana hemîyan bi carekê elimî. Ji bo kû tu were vî cîhî, hewceyî kû tu di hezar dinyan de derbasbe nekir."

Piştî demek hindik, herduwa ji nû ve dest bi ceribandînên firîne kirin. Tetbîqa teqla ducare û bervaja pir çetin bû. Divêt kû Jonathan, di mîve teqlê de serberjêr mijûl bibe û baskên xwe bi fitilokê şûnde vegerîne û bi fêrdarê xwe re ahengê bigre.

Sullîvan got: "Divê ez jî nû ve biceribîmim."

"Ji nû ve... vaye bû... rinde!" Paşê dest bi teqlên berderve kirin.

Şevêkê, qaqlîbazên kû derneketibûn firîne, li sêlxanê gumlat bûbûn, difikirîn. Dihat gotin kû wê qaqlîbaza di nava wan de ya herî pîr, di demek nêzîk de jî vê dinyê koç bike. Jonathan culhet da xwe û nêzîkî qaqlîbaza pîr bû:

Bi dengekî xemgînî got. "Chiang..."

Qaqlîbaza pîr bi çavên evînî li wê nihêrî û bersîv da got: "Belê kurê min..." salên çûyî ji bedena wê xwaribû belê ne bêtaqet bû; heta dikarî ji qaqlîbazên din dûrtir bifirîya kû tu kes xwe nagihînê. Dikarî jêhatîyên kû tu kesî nizanî bû bikira.

"Chiang, ev der ne bihuşte, ne wisa?"

Di hîvronê de li ser rûyê qaqlîbaza pîr ken belav bû. Û got. "Qaqlîbaza Jonathan, tu disa li dû hînbûnê ye."

"Başe, belê, wê ji îro pê ve çî bibe? Em bi ku de diçin? Ma qey bihuşt tunne?"

"Na Jonathan, cîhekî wilo nîne. Bihuşt ne cîh e û ne jî dem e. Bihuşt gihîştîbûn bi xwe ye." Bêdengîyek kurt çê bû. Qaqlîbaza pîr jê pirsî. "Tu firokek pir bi leze, ne wilo?"

"Ez... ez... ez zehf ji lezê hezdkim." got, Jonathan. Piçekî fehdî kiribû. Belê pêzanîya qaqlîbaza pîr bi wê gelek xweş hatibû û fêz dabû wê.

"Jonathan, gava kû tu gihîşt leza gihîştî yê, bihesibîne kû te derîyê bihuştê vekirîye. Û ev ne seatê de hezar mîl, ne milyon nîl û ne jî firîna bi leza ronahîyê ye. Ji ber kû hejmar bi tixûbin. Kurê nuin, bes bi leza gihîştîyê mirov dikare li wir be."

Chiang ji nişka ve ji ber çavan winda bû û hema deh panzdeh mîtroyî wê de li qeraxê avê xuya bû. Evna hemî bi carekê pêk hatibûn. Dîsa winda bû, îcar li ser milê Jonathan xuya bû û got. "Iyîstikek xweşe ne?"

Chiang qaqlibaza ciwan bi çavbal dawerivand û got
"Ji bo kû tu bixwaze bi leza gihîştî bighê derekê,
divê kû tu ji aniha ve bawer bike kû tê bigihêjê."

Jonathan wisa şaş mabû kû pirsên xwe yên li ser bi-huştê ji bîr kir. "Tu vêya bi çi awayî dike? Ev hisek çawa ye? tu dikarî çiqas dûrtir herî?"

Qaqlîbaza pîr lê vegerand. "Mirov bixwaze dikare here her cîh û her demê" got. "Ez çûme her cîh û her perçê demê." "Û li bahrê wê de, li berbangê mihêrî." Çiqas xerîbe! Qaqlîbazên leza gihîştî biçûk dibînin nagihêjin tu derê. Û yên ji bo leza gihîştî hebûna xwe hemî didin holê, dikarin herin her derê. Û him jî kîja demê bixwazin, wê demê. Bîne bîra xwe Jonathan, bihuşt ne cîh û ne demek e. Ji ber kû cîh jî, dem jî tenê averûne, bêwate ne. Bihuşt..."

Qaqlîbaza Jonathan, ji bo hîmî tiştên din yên nenas bibe bi heyecan pirsî: "Tê firîna wilo fêrî min jî bike?"

"Belê, kû tu hînbûnê bixwaze."

"Dixwazim, em dikarin çi çax dest pê bikin?"

"Aniha, vê gavê. Tu çi dibêjî?"

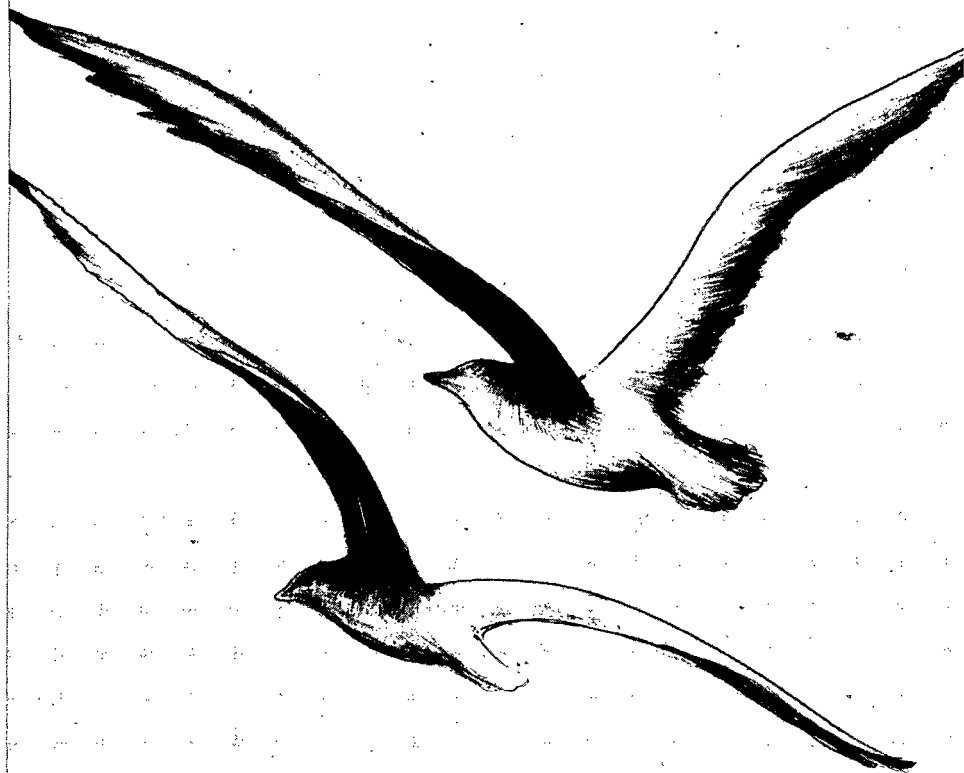
Di çavên Jonathan de ronahîyek xerîb çûrîsî.

"Dixwazim hînî firandina weha bibim. Bêje, divê ez çi bikim"

Chiang, qaqlîbaza ciwan bi çavbal dawerivand û giran giran peyivî. "ji bo kû tu bixwaze tu bi leza gihîştî bighê derekê, divê kû tu ji aniha ve bawer bike kû tê bigihêjê"

Li gor Chiang, yek rêgeza vî karî hebû. Divêt kû xwe bi çavê qaqlîbazek kû xwedî rêgeha bi tixûb û xwedî qasî mîtrok bask nebîne.

Rêgeza vî karî; têgihîştina bîra jîyanek gihîştî ya bênav ya hebûna xwe bi xwe ye. Di gerdûnê de, li her cîh û li derî demê.

*"Jonathan! gava kû tu gihîşt leza gihîştîyê,
bihesibîne kû te derîyê bihuştê vekirîye."*

Jonathan bi rojan, ji rojhilat heta nivê şevê bi bawerî û bi xwastinek mezin xwe da xebatê. Teva vê hewldanê jî bi qasî dirêjahîya baskekî pêşve neçû.

Chiang digot. "Divê tu bawerîyên xwezayî ji bîr bike." Û didomand. "Ji bo firînê, ji te re bawerîya xwezayî navê. Hew firînê fehm bike, bese. De, aniha carek din jî biceribîne..."

Jonathan ji rojan di rojek pašîn de, li delav çavgirtî bû ketibû mijûlîyên kûr. Û ji nişka ve seh kir kû Chiang xwestîye çî bibêje. "Gotinên wê rast bûn. Ez qaqlîbazek bêtixûb û gihîştî me." Bi şahîyek mezin ji xwe derbas bû.

Bi dengekî serketin Chiang got. "Rinde!"

Jonathan çavên xwe vekir û xwe bi qaqlîbaza pîr re li ber perê bahrek nenas dît. Li wê derê dar, heta ber qeraxê avê belav bûbûn. Û li ser wan rojên zer û zirav digerîyan.

Chiang got: "Ya dawîyê vaye tu elimî" lêbelê ji bo tu bikaribe xwe qontrol bike, divê tu hinek din jî bixebite."

Jonathan şaş û şaş pirsî: "Em li ku ne?"

Qaqlîbaza pîr di bin bandûra vî cîh û warê biyanî de nemabû. Bersîv da: "Bê şik em li stêrkek din in. Stêrkek kû xwedi asîmanê kesk û li şûna rojê xwedî du stêrk..."

Jonathan bi dengekî kevîrên biçûk yên kû ji newalekê gêr dibe got: "BÎSERKETÎM!» Piştî ji dinyê veqetîyabû ev dengê wê yî yekemin bû.

Chiang: "Helbet tu biserket Jon." got:

Li wê derê dar, heta ber qeraxê avê belav bûbûn.

Û li ser wan rojên zer û zîrav digerîyan.

"Gava kû tu bizanibe tê çi bixwaze, tê biserkeve.

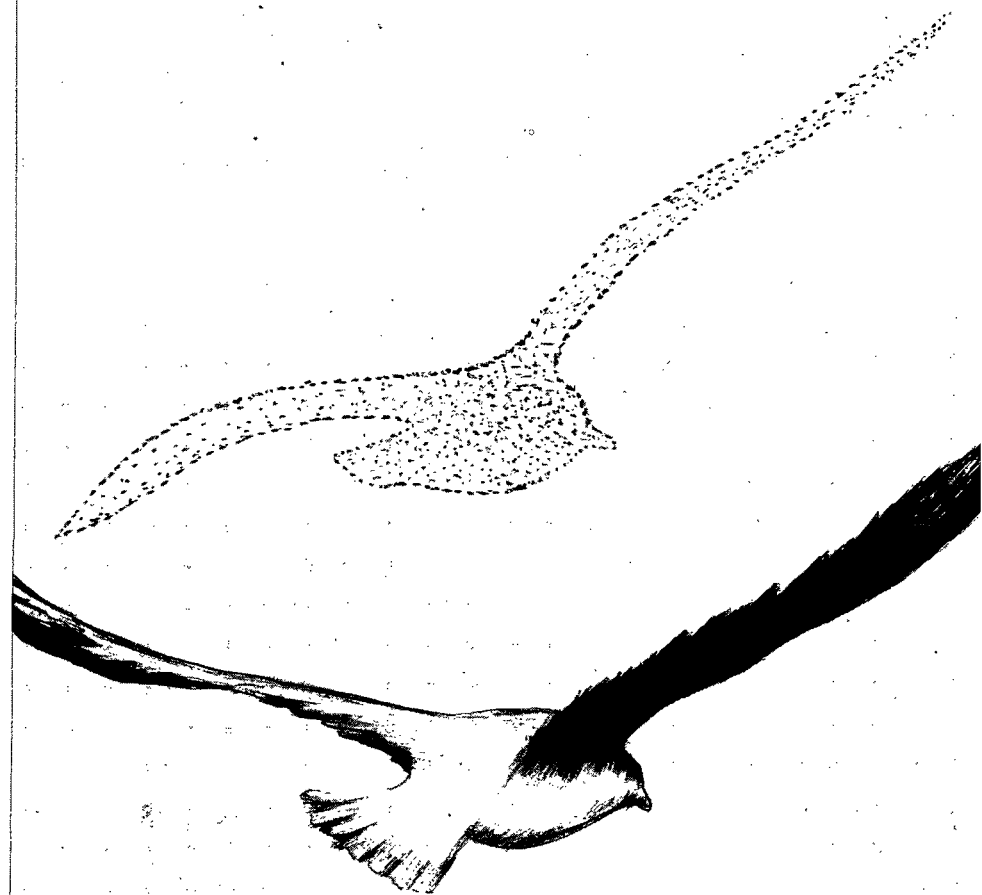
Êdî dora bi kar anîna tiştên te bi dest xistîye..."

Şûnde vegerandinê de, ji nêj tarî ketibû erdê. Qaqlîbazên din, bi çavekî evînî û heyranî pêşwaziya Jonathan kirin. Ji ber kû wan dîtibûn ew, ji dinya xwe ya ji nêj ve reh lê berdayî veqetîyabû. Piştî demek kurt, qaqlîbazan hemîyan Jonathan pîroz kirin. "Ez di nava we de pir nû me." got Jonathan. "Ez nû dest bi her tiştî dikim. Ezê ji we hîn bibim. Sullîvan ya li kêleka Jonathan got "Ez ji vêya bi şikim. Ev panzdeh sale di nava qaqlîbazên kû ez dinasim bes tu bê tirs xwe nêzî hînbûnê dike." Koma qaqlîbazan wextekê bêdeng man. Jonathan ji pesndariyê fehdî kiribû.

Chiang got: "Heke tu bixwaze, em dikarin dest bi ceribandinên firînen kû tu pê bigihîje dema mêj û dema pêş. Wê çaxê tê amadeyî gîhandina mana başî, xurtî, rindî û evînîyê bibe."

Mehek an jî nêzî mehekê dem derbas bûbû. Jonathan bi lez û bezek tirsehêz hîn dibû. Elimandinên wê yên bertir bi ceribandinên rojane bû. Vêga bi xwendevanîya qaqlîbaza pispore, te digot qey fikrên nû di hundirê qompîtûrek bi peran nuxumandî depo dike.

Belê Chiang, ji rojan rojekê ji ber çavan winda bûbû. Berî veqetinê şîret li şagirtên li dora wan civîyabûn kiribû. Ji wan heryekî re qala; hînbûnê, ji dev negerîna tetbîqa tiştên kû elimîne, bi sebr û înad xebata fehmkirina gihîştûbûna jîyana nexuyayî. Bi girîngî li ser ev tiştan sekinî bû.

Gava kû ji nû ve lê nihêrîn, êdî Chiang tune bû

Bi axaftinê re perên wê biriqî bû, paşê ewqas biriqî bû kû, tu qaqîlbazan nema dikarî li wê binêrîya.

Gotina wê ya paşîn ev bû. "Jonathan xebata xwe ya li ser evînê bidomîne!"

Gava kû ji nû ve lê nihêrin, êdî Chiang tune bû.

Bi derbasbûna rojan, Jonathan li ser demê mijûl dibû, her gav dinya kû ew jê hatibû diket bîrê. Li dinya wê, zanebûna wê qasî ji dehan yeka aniha bûya, heta ji sedî yek bûya, wê mana jîyanê çî qas bilind biba. Ji xwe re difikirî û digot; gelo, tu qaqîlbazên kû li ser şikandinê çembera kû hebûna wan kirîye nav sînor dixebite hene û tu qaqîlbazên ne ji bo kurtîlên nanên ji keştîyân tene avêtin, ji bo maneya firandinê ya bi rastî digerin hene? Dibe kû ji xêndî wê qaqîlbazek din jî wek wê rastî li rûyê ref xistibe û hatibe qewirandin, nefî bûbe. Li sêlxanê radiwestîya û ev fikirnan di hişê wê de derbas dibû. Zanebûna wê ya li ser çêbûna evînîyê û rindîyê pirtir dibû. Di dilê Jonathan de xwestina şûnde-vegerîna dinyê wek şapê mezin dibû. Li himber jîyanek di nava tenêbûnê de derbas bûyî jî, wê evînî di jîyanê de nas-kiribû. Wê eva incax dikarî pêşî qaqîlbazek kû, ji xwe re şansekê dixwaze bikira.

Sullîvan xemgîn bû. Sullîvana kû hînî firîna bi leza mijûlîyê bûye û imkanên vê zanebûna xwe rê kesên din bide bi dest xistî bû.

"Jon, carekê tu nefî bûbû. Tu çawa difikire kû ji ref tu qaqlîbaz wê guh bidin şorên te? Tu dizane ev diwêj her tim di cîh de ye. **"Qaqlîbaza herî bilind difire, ya kû dûrtir dibîne ye."** Cîhê kû tu jê hatiye, Li wir qaqlîbaz dîkin qîştîn û bi hev re şerdîkin li peravê bahrê dilûsin. Ew bi hezaran mîl ji bihuştê dûrin û tu dixwaze ji vir bihuştê pêşî wan bike. Ew serê baskên xwe nabînin Jon! Li vir bimîne û alîkariya qaqlîbazên ji fêr kirina te fehm dîkin bike." Piştî bêdengîya kurtedemekê Sullîvan peyva xwe wisa domand.

"Chiang wek kû tu difikire zivirî bûya dinya xwe, wê çawa bûya? Îro tu wê li ku bûya?"

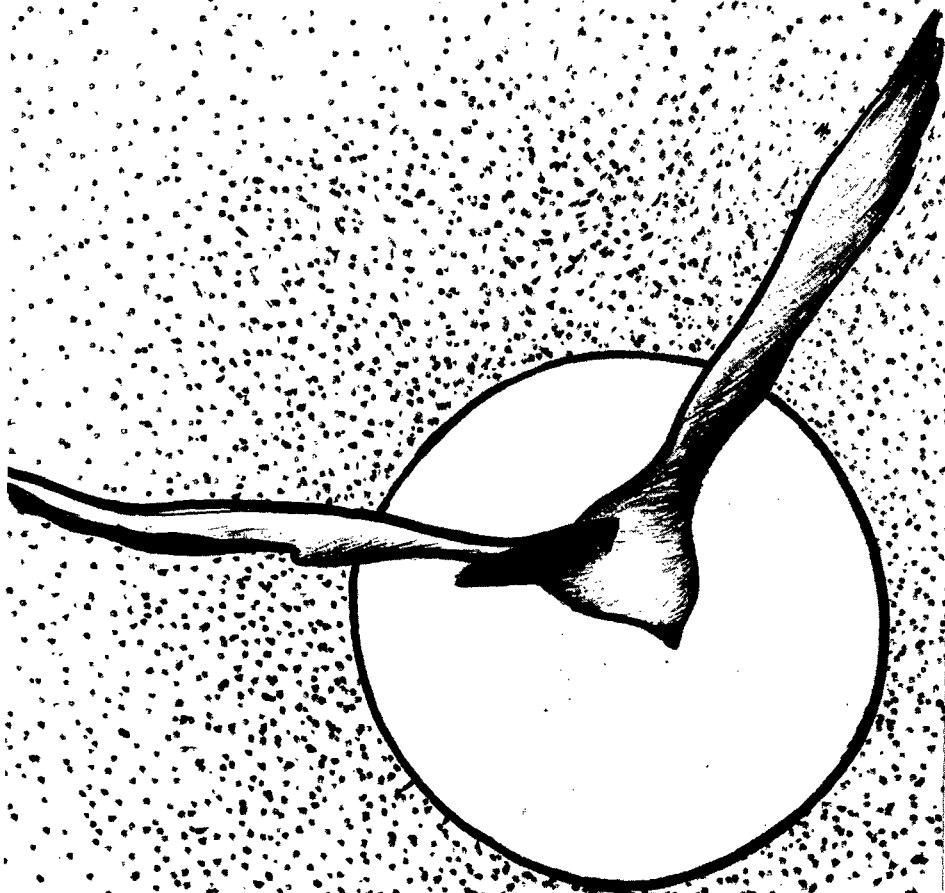
Sullîvan rast digot. Van şoran rastîya vekirî dianîn berçavan. Qaqlîbaza dûr dibîne, ya bilind difire ye.

Jonathan, veneqetîya. Bi qaqlîbazên nû yên jêhatî, jîr û zîrek re xebitî. Dîsa jî dilînên wê zû zû jandar dibû. Ji fikrên li dinyê hebûna dû-sê qaqlîbazên motajî wê hene xwe xilas nedikir. Gava kû li nefiyê bû rastî Chiang bihata, wê ji aniha ne zanetir bûya.

Rojekê ji hevalê xwe re got, "Sully, divê ez şûnde vegerim. Şagirtên min rind gihîştin. Ji bo yên nû werin, dikarin alîkariya te bikin."

Sullîvan bêhteng bû, berketîbû. Belê gengeşî nekir. Bes got: "Jonathan, emê zehf bêrîya te bikin."

Jonathan bi gazin got. "Fehdî bike Sully, radana bêhişan neke. Wek kû tiştên em elimînê te ji bîr kirîye. Hevaltîya me bi dem û dûrbûnê hatibe tixûbkirin wê çaxê hevaltîya me nîne.

Qaqlibaza herî bilind difire, ya kû dûrtir dibîne ye...

Ji yalî demê û dûrbûnê em di jîyanek bêtxûb de ne. Kû em dikaribin dûrbûnê bi bin xîm emê di yek cîhî de bin, kû me dem bi bin xîst, emê di yek demê de bin. Tu bi vî awayî nafikeye kû emê her dem li ba hev bin.

Qaqlîbaza Sullîvan bi zorê kemîya, bi dengêkî evînî, "Tu çûka dînî " got. "Heke yek hebe kû yê erde, hî-nî dîtina hezar mîl dûr bike ew jî tu ye Jonathan" got. Paşê çavên xwe zîq berda qûmê û got, "Bi xatirê te, dostê min Jon."

"Bi xatirê te Sully! Emê dîsa rastî hevdû werin." Wê gavê, ket xewna dîtina refekî qaqlîbazan yê mezin li deravê û di demek din de. Ew di jîyana xwe de hîn bûbû kû, bedena wê ne tenê per û hestîye. Ew rumûz a gihîştî ya azadîye û firîna bêtxûbe.

Qaqlîbaza Fletcher Lynd, hêj zehf ciwan bû. Dizanî bû ji yalî tu refan û tu caran ewqas neheqî, xirabî û bêdadî li tu çûkan nehatîye kirin.

Ber bi zinarên dûr ve difirîya û bi qehr fikirî. "Tiştên wê gotîye tew ne xema mine." çavên wê tijî bûbû. "Firîn ne ji cîhekî heta cîhekî din perpitandina baskan e, ew bûyerek hîn zêde bi mane ye. Kelmêş jî bi tenê baskan li hevdû dixin û difirin. Yek li pêş serdarê qeflên qaqlîbazan teqleke biçûk bavêje, di cîh de nefî di-kin! Ma qey vana korin? Ma mezinahîya maneya rastî-ya firînê nabînin?"

"Fikirên wan ne xema mine! Firîn çawa dibe ezê pê-şî wan bikim! Kû dixwazin, ezê ji binî de derkevim derî qanûnê. Û ezê wan poşman bikim!.."

Bi carekê di hundirê serê xwe de dengê bihîst. Dengê nerm bû, belê qasî kû wê li hewa bihejîne tirsand.

"Li himber wan ewqas hişk nebe qaqîbaza Fletcher. Bi qewirandina te, wan bes xisar dane xwe. Wê rojek bê, tiştên kû tu dibîne wê ew jî bibînin. Li wan bi-bore û alîkarîya wan bike kû ew jî, rastîyê fehm bikin."

Du-sê santîman dûrî baskên wê qaqîbazek çîl sipî û rewnaq difirîya kû di dinyê de hevalê wê tune bû. Him jî bi leza Fletcher ya dawîyê û yek perê wê jî nedilivîya.

Çûka ciwan, bi carekê xwe di nava demek kaosê de dît. "Çi dibe? Ev çîye? Ma gelo ez hişê xwe winda dikim?" Dengê di hundirê serê wê de got: "Qaqîbaza Fletcher Lynd, ma tu dixwaze bifire?"

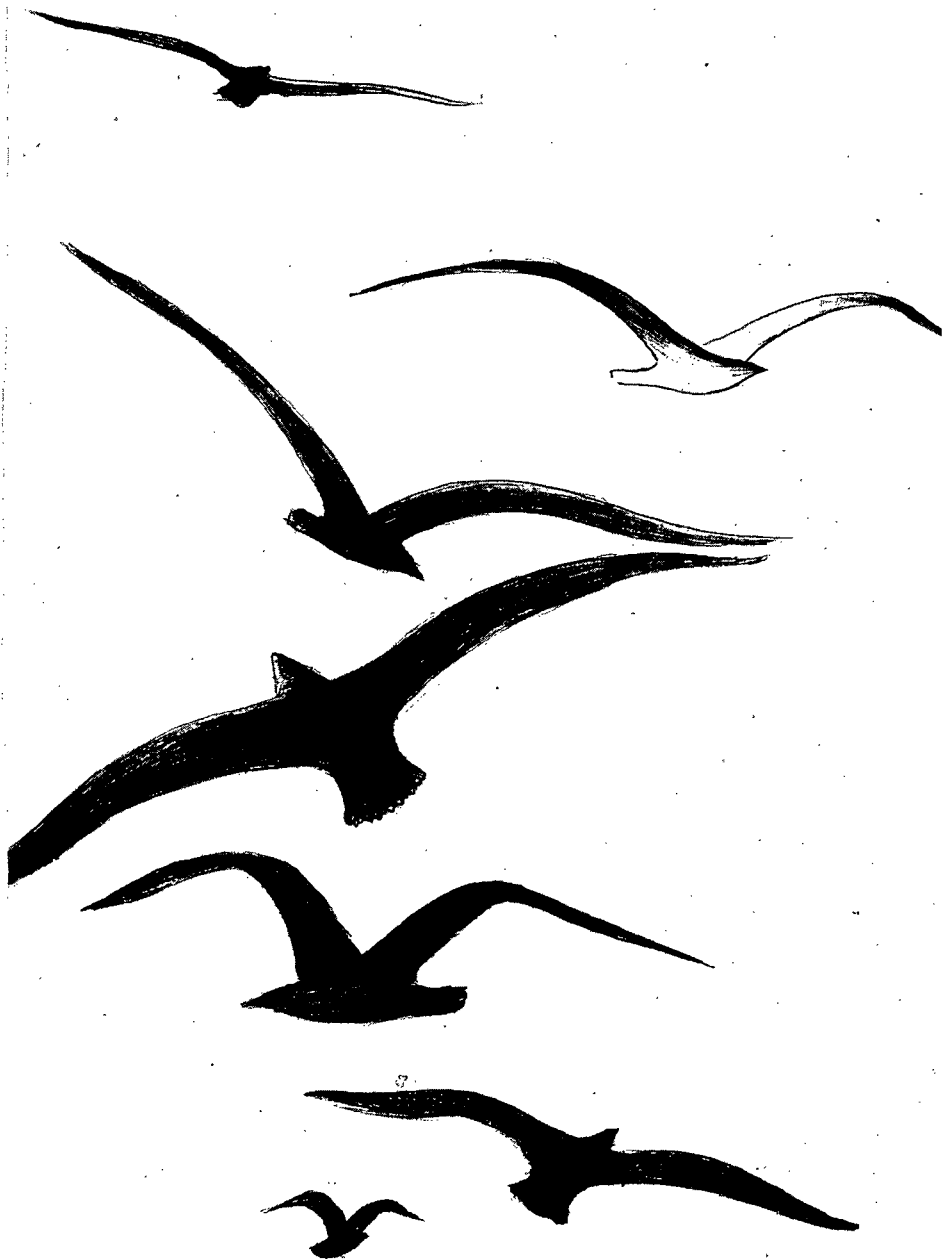
"BELÊ, DÎXWAZÎM BÎFÎRÎM!"

"Qaqîbaza Fletcher Lynd, ji bo rojekê vegere nava refê xwe, ji bo hînbûnê alîkarîya wan bike û li wan bi-bore, tu dixwaze bifire?"

Fikirî û ji xwe re got; Bila ez çiqas bi fêz bim û çiqas dîlşikestî bim jî, ez nikarim derewan li vê mexlûqa gihiştî bikim. Û hêdî bersîv da, got: "Belê"

Mexlûqa Rewnaq bi dengê evînî got. "Naxwe emê berê ji firîna dûz destpêbikin."

BİRRÊ SÊYEMİN

Jonathan li ser zinarên dût, li der û dora xwe çavnê-
rîn dikir û bi giranî xêzên glover pêk dianî. Fletcher, di-
şibihî şagirtekî bijarte kû li ser nehatîye xebitandin. Ya
giring, bi dilxwazîya hînbûnê ve tijî bû. Hewa jî wek
gullê giran û bi hêz bû.

Waye qaqlîbaza Fletcher, wek şiklekî gewr û şêlo
bi gurmîn pîke dikir û dihat. Bi leza di seatekê de sed
û pêncî milî di kêleka fêrdarê xwe de bi leza gullê der-
bas bû. Divêt kû li pêş, heta hejmartina şanzdehan der-
basî teqlên hêdî û dîk bibe.

"... Heyşt.. neh... deh...binêre Jonathan vaye lezê
kêm dikim... yanzdeh... Dixwazim nola te di cîh de bise-
kinim... duwazde... nalet li şeytên bê, nebû...sêzdêh... ev
sê hejmarên paşin tune? bê wan... çard... aaxxx!.."

Neserketina Fletcher ya li hewa, kerba hundirê wê
zêdetir kiribû. Bi lez serpiştî dadiket; jî nişka ve teq-
lek avêt û bi hêz bervaja bû. Di dawîyê de, bî sîh mîtro-
yî jêrî fêrdarê xwe, xwe stend bin qontrolê.

"Jonathan ez bêhişekim! Bi hewldanê, bi xebatê va-
ye dîsa bisernakevim. Tu wexta xwe bêsebeb bi min re
winda dike..."

Qaqlîbaza Jonathan wek bêje na! serê xwe hejand.
"Fletcher, tu wisa hişk dest pê bike, ne jî xwe tu bi ser-
nakeve. Di destpêkê de te çil mil lez winda kir. Divê
tu nermtir be. Bi biryar, belê nerm."

Daket cem qaqlîbaza ciwan." Vêga em li ba hev bi
hevdû re biceribînin. Divê tu nerm û xwezayî destpêkê"

Di dawîya meha sisêyan de, şeş şagirtên Jonathan
yên nû çêbûn. Hemû jî, jî ref hatibûn qewirandin.

Hemû li pey fikra firînê bûn. Ev bi wan nû dihat. Belê hemû di nava şabûna firînê de bûn. Wanê dawîyê maneya firînê ya bi rastî fehm bikirina.

Jonathan ser êvarê ew li sêlxanê dicivandin." Di eslê xwe de em her yek perçek ji qaqîlbaza bilindtirin. Firîna hosteyî jî, xwebûna me tîne zimên. Emê ji tiştên kû me dike nava sînoran xwe bi dûr xînin. Armanca leza bilind, leza nizm û ji bo firîna aqrobasîyê..." got... Û şagirtên wê di dawîya firînên rojane de, di guhdarîkirina wê de ji bêmecalî xew de diçûn. Belê ji vê xebatê hez dikirin. Ji ber kû di wê de; lez û heyecan, bidom tiştên birçîbûna fêrbûnê têr dikir hebû. Ne qaqîlbaza Fletcher û ne jî tu wê din armanca firînê wek dîtina bê û dîtina peran êşkere fehm nekiribûn...

Qaqîlbaza Jonathan rojekê ji wan re got: "Hûn mijûliyên xwe wek bedenek kû ji serê perê baskan, heta serê neynûkan hatîye tixûbkirin dibînin. "Belê zincîrên kû fikrên we girêdayî biqetînin, wê çaxê hûnê bibînin kû bedena we jî gîhaye azadiyê." Ew çiqas bipeyîve bila bipeyîve ev gotinan ji qaqîlbazên ciwan re wek çîrokan dihat û hêdî hêdî xewa giran digirt ser wan.

Piştî mehek din, qaqîlbaza Jonathan ji wan re got, wexta vegera nava ref hatîye û derbas bûye.

Qaqîlbaza Henry Calvin bersîv da, got. "Em hêj ne amadene, em ji wî refî hatine qewirandin. Em êdî çûkên dervayî civatê ne. Cîhekî kû em lê nayêne xwestin, em zorê nadin xwe kû em lê vegerin."

Qaqlîbaza Jonathan lê vegerand: "Em qaqlîbazin wilo azadin kû, em bixwazin li ku bimîmin û em biçin ku, em bi kêfa xwe nin." got. Û ji ser qûmê rabû ber bi rojhilat, ber bi erdên kû ref lê ne, dest bi firînê kir.

Qaqlîbazek kû ji ref hatîye qewirandin nikarîbû tu caran li ref vegeyîya. Ev qanûnek bû û ev deh hezar sale ev peyman nehatibû xerabkirin. Şagirtan ji vê fikrê ditirsîyan. Fermana qanûnê neçûyin bû, mayin bû. Jonathan jî digot Herin! Tew di ser de ew bi rê ketibû jî. Kû ew zêde dereng bimana, Jonathan wê tena serê xwe bigihîşt nava refê kû bi wê re bûne dijmin. Fletcher fîtîlî ser hevalên xwe û bi dengê xemgîn: "Çima emê guhdarîya qanûnên refekî em ne ji wanin bikin." got.

"Heke emê şerekî bikin dive em li cem Jonathan bin. Wê çaxê emê ji vir bêtir bi kar bên."

Bi vî awayî, wê sibehê heyst qaqlîbaz bi hevdu re, ji rojava dest bi firînê kirin. Çarhebo rêz bûbûn, du cot pêk anîbûn. Te digot qey dike serê baskên wan bi hevdu bibe. Li pêşîyê Jonathan, Li pozê baskê rastê Fletcher a hêsanî difire, li çepê Henry Calwîn bi hewldanek mezin aheng digirt... Koma heyste bi firîna leza sed û pêncî mîlî gihîştin deravê kû ref lê bi cîh bûye. Bi afirandina çarqozîyan xwe berê hêdi bi ser milê rastê dan. Her serîyek bilind bû bervaja zivirîn... bilind bûn.

*Qaqlibaza Jonathan got "Em qaqlibazin wilo azadin kû,
em bixwazin li ku biminin û em biçin ku, em bi kêfa xwe nin."*

Û vê koma rewnaq, jîyana rojane yê refên qaqlîbazan yê giregir û bi qîjewîj wek kêrek girs ji asîman da-keve birrî. Heyşt hezar qaqlîbaz bêçavgirtin li wan mêze dikirin.

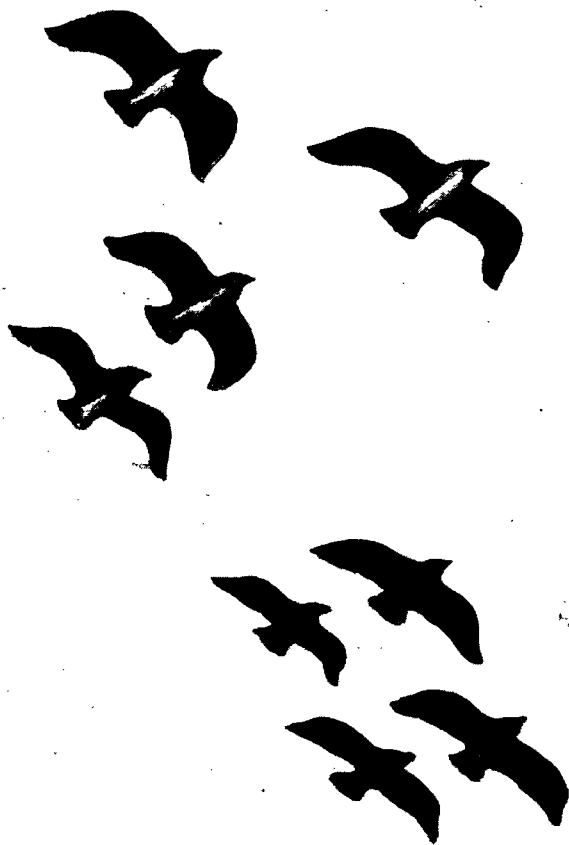
Her heyşt jî, yek bi yek, bi teqle avêtin daketin derava di bêtengîya mirinê de. Qaqlîbaza Jonathan, wek di xebata rojane de be, dest bi rexnê firînê kir.

Bi dengêkî bêtêk kenîya û got. "Ez berê vêya bêjim kû, hûn di yekbûnîyê de qasekî dereng man." Ref, li himber yên kû nû hatibûn, sar cemidîn. Ev çûkna hatibûn qewirandin. Çawa dibe, biculhet şûnde vedigerin. Ev ne îşekî kû bibe. Bi şaşbûna ref, şerê kû Fletcher difikirî bi cîh nehat.

Çend qaqlîbazan şîrove kirin û "Bê şik dibe kû ew hatibin qewirandin, belê..." gotin. Û zivirîn ser her heyştên nû hatibûn û pirsîn. "Hela bêjin hûn li ku hînî firîna wilo bûn?"

Fermana serdar di nava seatekê de li nava qaqlîbazan belav bû. "Bila kes guh nede wan! Her kî bi qaqlîbazek nefî bûye biaxife, bila bizanibin kû ewê jî bêne qewirandin. Yên kû serê xwe bizivirîne û li wan binêre, wê bêye hesibandin kû wan jî qanûn peyman kirîye!"

Ji wê demê şûnde ref tevan, berê xwe ji qaqlîbazên nefî guhertin. Belê Jonathan xwe li nedîtîne danî û xebata xwe ya li "Sêlxana komcivînê" domand. Heta sîno-rê paşin zor dida gihiştîya şagirtan.

*Wê sibehê heyst qaqlîbaz bi hevdû re,
ji rojava dest bi firînê kirin.*

Bi dengekî asîman pê biheje, "Qaqlîbaza Martîn!" got. "Tu qala zanebûna leza nizm dike. Heta kû tu vê-ya ji me re îspat neke, zanebûna te nayê hesibandin. De, pêşî me bike, em bibînin! BÎFÎRE!..."»

Wisa dixuya kû, qaqlîbaza biçûk Martin William, ketibû bin bandûra gotinên mamosteyê xwe. Qasî kû ew jî li xwe şaş bimîne bi hosteyî firîna leza nizm kir. Baskên xwe li ber bayê sivik hêdî vekir. Ji sêlxanê heta ewran bi bêliva baskan bilind bû... û daket.

Qaqlîbaza Charles Roland ji bayên zinarên mezin hêz stend û firîya heft hezar û du sed mîtroyî. Di daketina jêr de, ji "dewsandina ketî" û ji germê, rengê wê mohr bûbû. Belê, pir şabûyî bû. Bi biryar bû kû wê roja din bilindtir bifire.

Qaqlîbaza Fletcher ji dil pêgirtîyê aqrobasîya hewa bû. Ber bi pêş heta şanzdehan hejmart û firîna xwe ya dîk ya bi badana hêdî, bi serkevtin qedand. Roja din bi firîna sê çixîzê, firîna xwe xemiland. Û tûrêjên sipî yê kû rojê li ser baskên wê pêde kiribû, biriqand ser qaqlîbazên li sêlxanê kû bi çavên daxwaz temaşa wê dikirin.

Jonathan her gav li ba şagirtên xwe bû. Bir zordanê, bi li berxistina rê û bi berîdanê ew dielimandin. Qaqlîbazên sêlxanê bêguhderî dicivîyan û disekinîn. Ew bi şagirtên xwe re bi hewa diketin û di himbêza şevê de, di nava ewran de, baran bahozê de difirîyan. Ev firînen wilo bi wan wek sporê dihat.

*Her heyst jî, yek bi yek,
bi teqle avêtin daketin derava di bêdengîya mirinê de*

Piştî firînê şagirt, li sêlxanê kom dibûn û ji dil guhdariya Jonathan dikirin. Li ba fikrên xerîb yên kû tênagihîjin, fikrên kû fehm dikirin jî hebûn.

Bi wextê re, li nêzî komika şagirtên li dor Jonathan, komikek qaqîlbazên din jî xuya bûn. Vana di reşayîya şevê de bi seatan guhdariya peyvên dikirin û dema rojhilat, bazdidan diçûn. Ne dixwestin kes çav li wan keve.

Piştî vegera wan bi mehekê bû. Bi navê Terrence Lowell qaqîlbazek, bi ûştên nenasîna qedexan hate lanetkirin û ji ref neftî bû, hate qewirandin. Bi vî awayî ew, bû şagirta Jonathan ya heştê.

Şeva din, qaqîlbaza Kirk Maynard jî, ji ref qetîya bû. Li ser qûmê dişewîşt, baskê çepê li dû xwe kaş dikir û hat li ber lingê Jonathan hilşîya erdê.

Bi dengekî yekî kû li ber mirînê be, û bi berger got. "Alîkariya min bike! Li vê dinyê ez jî her tiştî pirtir daxwaza firînê dikim."

"Naxwe, teva min bibe." got. Jonathan. "Ji erdê xwe biqete û em aniha destpê bikin."

"Lêbelê tu fehm nake... Baskên min... mîkarim baskê xwe bilivîmim."

"Qaqîlbaza Maynard, tu xwedîyê azadiya xwebûnê ye. Tu kes nikare vêya ji destê te bistîne. Ev qanûna qaqîlbaza mezintire."

"Tu dixwaze, dikarîbûna firîna min bibêje?"

"Dibêjim tu azade."

*Ew bi şagirtên xwe re bi hewa diketin û di himbêza şevê de,
di nava ewran de baran û bahoze de difirîyan.*

Qaqlîbaza Kırk Maynard, baskên xwe wisa bi hêsanî û zû vekir kû, dawerivî himbêza şevê, winda bû.

Ref, bi qîjîniya şahîya wê ya bilindayîya sed û heştê mîtro yî hişyar bû.

"Dikarim bifirim! Binhêrin! DİKARİM BİFİRİM!..."

Berbangê, li derî çembera şagirtan nêzîka hezar çûkî bi çavên meraqî li Maynard mêze dikirin. Edî ji yalî kesî dîtî û nedîtî ne girîng bû. Hemûyan guhên xwe dabûn Jonathan, dixwestî gotinên wê fehm bikin.

Jonathan qala tiştên pir basît dikir. "Ji qaqlîbazekê re firîn mafekî xweza ye. Azadî jî, perçekî hebûnê ye. Adet û baweriyên vala û çî tiştên kû azadîyê kêşîkin, divê mirov rahêjê û bavêje."

Dengek ji nava geremolê: "Ev tiştê kû azadîyê kêşî dîke, qanûna ref bi xwe be jî... emê rahêjin wê jî û bavêjin?"

Jonathan bersîv da; "yek qanûna rast heye, ew jî qanûna kû azadîyê pêk tîne, tu qanûnên din nînin."

Ji geremolê dengekî din bilind bû. "Tu çawa ji me dipê kû em wek te bifirin. Tu çûkek bijarte ye. Tu bi jêhatîyên taybetî, bi hêzên miqeddes hatîye xemilandin. Tu taq bi taq ji çûkên din bilindtîre"

"Li Fletcher binhêrin! Lowell! Charles Roland! Judy Lee! Ma vana jî çûkên bijarte û cîhê nin? Ne ji min û ne jî ji we tiştê wan yê zêdetir tune. Bes yek cihêtiya wan heye, ew bi xwe hesîyan, têgihîştin kû ew bi xwe çine. Û dest bi jiyana vêya kirin."

Ji xêncî Fletcher şagirtan tevan, gotin çawa bû kû heta aniha me ev cûdatîya ne dît. Ji ber hişyarbûna dereng, bi tengezarî di cîh de livîyan.

Geremol roj bi roj mezin dibû. Hinek ji wan; ji bo hînbûnê, hinek ji bo mezintirkirinê, hinek jî, ji bo biçûkkirina yê nê dixebite tev li wan dibûn.

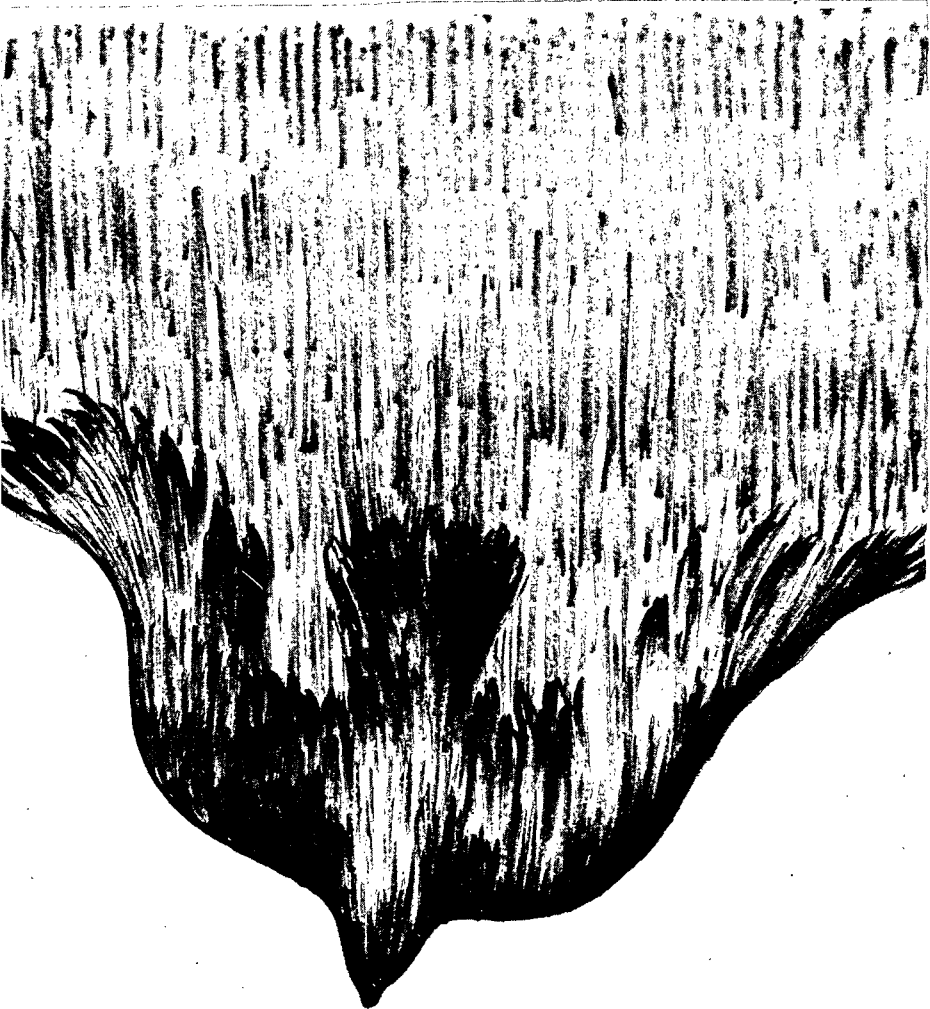
Fletcher, rojekê piştî xebata leza bilind, ji Jonathan re wisa got: "Di nava ref de ji bo te tê gotin kû, heke ew ne lawê qablîbaza mezintir be; ew qablîbazek kû bi hezar salî pêşde di jî ye."

Keserek hat Jonathan û got: "Vaye, dawîya çewt fehm kirinê. Yan ji tere dibêjin xwedê ye, yan jî şeytan. Fletcher tu çî difikire? Ma bi rastî em di pêşîya demê de ne?"

Piştî bêdengîyek dûdirêj Fletcher bersîv da. "Ev firîn, ji yê kû dixwestin kişfa bi vî teherî firînê bikin, her tim hebûn. Tu têkilî ya wê bi pêşketîbûna demê re tune ye. Dibe kû em derî adetê bin. Bi gelemperî em ji gelek qablîbazan pêşdetir difirin."

"Ev jî fikreke" got Jonathan. Kurtedemekê serberjêr dawerivî bû û digot: "Ev fikra ne qasî fikra kû em derî demê dijîn xirabe."

Piştî heftekê bûyerek pêk hat. Fletcher ji komek şagirtên nû re qala rêgeza firîna leza bilind dikir.

*Qaqlîbaza Fletcher bi leza stêrka rijyar,
dî du hezar û pencî mîtroyî de tûj pîke kir.*

Bi leza stêrka rijyar, di du hezar û pêncî mîtroyî de tûj pîke kir. Ji sêlxanê bi deh santîman li jor bû kû wê ji pîkê derketa, qaqlîbazek biçûk hate himberî wê û ji tirsê bi qîrîn got "Dayêêê!" Qaqlîbaza Fletcher, ji bo kû li çêlê nekeve di demek kurt de, qasî ji dehan yekê sanîyê de li ser milê çepê zivîrînek hişk kir. Û bi leza di seatê de du sed mîlî ber bi zinaran, zinarên sirf ristim ve çû....

Te digot qey zinar, ji bo wê derîyekî mesmezin kû vedibe dinyak herî cûda bû. Hawirdorê wê tirsê, vekêşanê û reşayîyê girtibû. Û pê re ber bi asîmanekî pir ecêb û bîyanî ve kaş bû. Bi poşmanî, tirsokî, xemgînî, bi ji bîrkerin, bi bîranîn û pir poşman...

Bi carekê dengê bihîst, dengêkî kû lihevraştatîna Jonathan Livingston bi bîr dianî.

"Fletcher yek rêgeza me heye. Ew jî, bindekirîna tiştên kû me tixûbî dike ye. Bi sebr, bi dorê û bi xebatê. Berî kû em bighên bernamêyên pêşve, em nikarin di nava zinaran de bifirin."

"Jonathan..."

Jonathan hêdî bersîv da. "Yan jî kurrê qaqlîbaza mezintir..."

"Çi şuxlên te li vir heye? Zinar... ez... ma ez ne mirî... bûm?"

"De, canê Fletch. Bifikire. Li gor kû tu bi min re diaxife mana xwe tu ne mirîye. Li ser bûyera kû tu jîyaye tûldanek di bîra te de pêk hat. Ji vir û wê de biryar ya te ye. Di vê qonaxê de kû tu bixwaze tu dikare bimîne û hîn bibe Ji ber kû ev der, ji cîhê kû te li şûn hiştîye pir pêşdetire. Na kû tu bixwaze, tu dikare vegere nava ref û xebata xwe bi wana re bidomîne."

*"Fletcher! Yek rêgeza me heye. Ew jî, bindekirina tiştên me
tixûbî dike ye. Bi sebr, bi dorê û bi xebatê."*

te bi vê bûyerê ew gelek kêfxweş kirin.

"Dixwazim vegerim nava ref. Min bi şagirtên xwe re nû dest bi xebatê kiribû."

"Pir başe, Fletcher. Ji bîr neke kû, bedena te ne tiştekî ji fikra te cihê ye."

Fletcher serê xwe hejand û baskên xwe vekêşand; Gava çavên xwe vekir, xwe di nava refê kû di nava zinaran de kombûyî dît. Bi gav avêtinê re, qîjîni bi ref ket.

"Dijî! Ya kû mirî bû, dijî!"

"Kurrê qaqîlbaza mezintir bi mistdana serê baskan (ew mist daye û) can daye wê!"

"Na! Ew vêya li xwe danîne! Ew şeytaneke! ŞEYTAN! Hatîye ref belav bike!"

Qîjîna "ŞEYTAN!" di nava refê qaqîlbazan de nola bayê bahoz pêl da. Geremola çar hezar qaqîlbaz ji bûyeran tirsîyabû. Bona perçekirinê; bi çavên biriqîn, bi nukilên tûjkiîrî xwe avêtin pêş.

Jonathan pirsî: "Em ji vir bi dûr kevin Fletcher, tu çi dibêjî?"

"Vêga ez ji vêya re nabêjim Na!" Bi carekê hezar mîtroyî wê de çûn. Bi hezaran nukilê tûjkiîrî, di valahîyê de, bi pêk anîna xêzên gilover tevdigerîyan.

Jonathan şaşbûyî pirsî: "Çima di dinyê de karê herî dijwar, bawerkirindana azadiya çûkekê ye? Bi hinek hewldan û xebatê wê azadiya xwe bidîtina. Çima em wilo zehmetîyê dikşînin?"

Fletcher, li himber vê der-dora nû di nava ecêbmayîyê de bû. "Te çi kir? Em çawa hatin vir?"

"Ma te ne gotibû, dixwazim ji nava refê çavzivirî derê?"

"Belê, belê çawa bû kû..."

"Wek hergav Fletcher, bi hîndarî kirinê..."

Roja din ref, bengîtî ya xwe ji bîr kiribû. Lêbelê Fletcher, ji bîr ne kiribû. "Jonathan ma tê bîra te, tiştên kû te li ser babeta vegeŕîna ref, hez kirin û alîkarîya wan gotibû."

"Helbet."

"Ya rastî ez fehm nakim, tu çawa dikare ji refekî harbûyî kû qasî gavek berê li dû kuştina te bû hez bike."

"Ew, Fletch ya kû jê tê hezkirin ne ewe. Helbet ji rik û xirabîyê nayê hezkirin. Divê kû tu, di hundirê qaqlîbazekê de, qaqlîbaza bi rastî bibîne. Û di hundirê her yekê de rindiyê bibîne, wê derîne û pêşî wan bike. Evîniya bi rastî eve. Kû tu carekê wê tam bike, nema tu dev jê bigere. Çûkek tê bîra min, çûkek ciwan û dînoke. Navê wê Fletcher Lynd bû. Nû hatibû qewirandin û amade bû kû bi refê xwe re heta mirinê şer bike. Di aliyê din de, li ser zinarên dû cehennema kû jar vedireşîya difikirî. Îcar ew li vir bihuşta xwe pêk tîne û ref li pêy xwe dikêşîne."

Fletcher zivirî ser fêrdarê xwe, çav tirsayî bûbû. Ez?... Kaşbûn ?... Tu dixwaze çi bibêje?... Ez?... Kaşbûn?... Li vir fêrdar tu yî. Tu nikare berde û here."

*Divê kû tu, di hundirê qaqlibazekê de,
qaqlibaza bi rastî bibîne. Û di hundirê her yekê de
rindiyê bibîne wê derîne û pêşî wan bike.*

"Ma li gor te ez nikarim berdim? Dibe kû Fletcherên din û refên din hebin kû motajî fêrdaran bin. Ne wilo?"

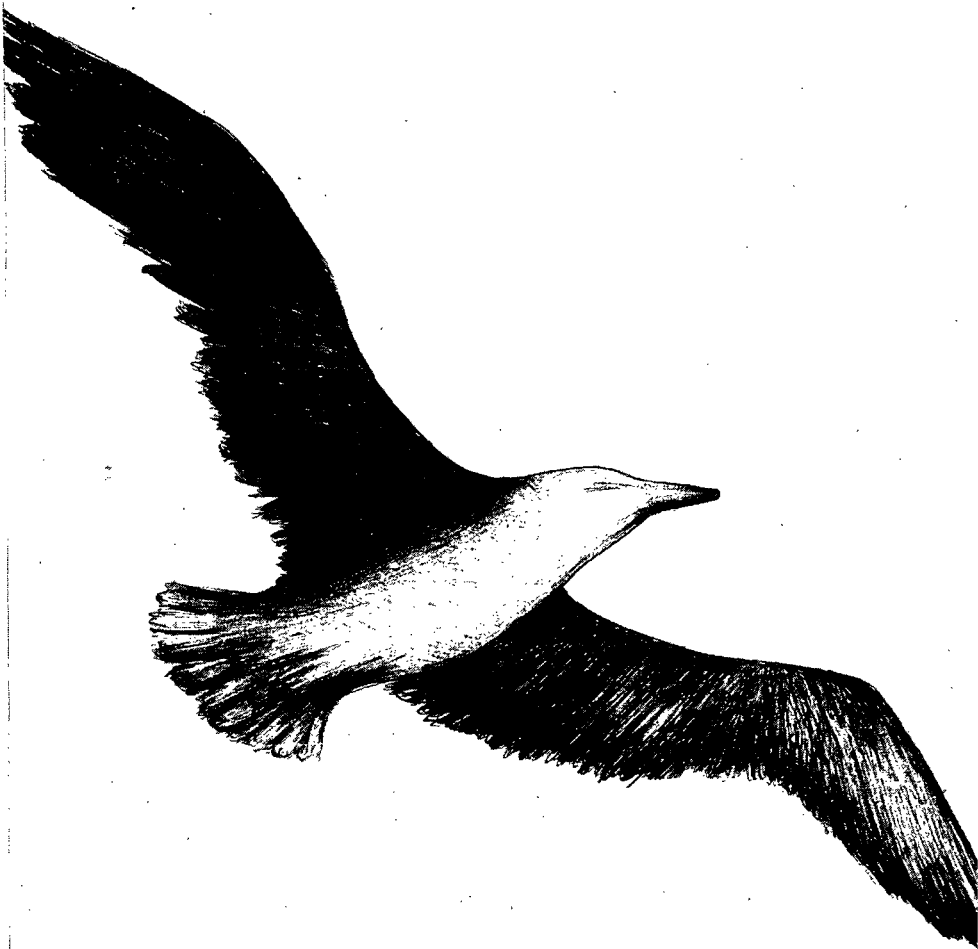
"Ma ez Jon? Ez qaqlîbazek ji rêzê me. Belê tu. Jonathan keser ragirt." Kurrê qaqlîbaza mezintir ya bi tenê. Ne wilo?" Nerînên xwe ber bi bahrê wergerandibû. "Edî motajîya te ji min nema. Bi buhartina rojan, te dest bi dîtina qaqlîbaza bi rastî û bêtixûb Fletcher kir. Fêrdarê te ewe. Divê tu wê fehm bike û wê bijî."

Piştî demek kurt, bedena Jonathan li hewa pêl da "Nehêlin min bi xwedêtîyê nasbikin. Mecalê nedê kû navê min bi şorên bêhişî miqeddes belav bibe. Te soz da min Fletch? Ez qaqlîbazekim. Heye kû... ez ji firînê hez dikim. Ronahîya wê kêmbû, li ber hilûbûnê bû.

"JONATHAN!"

"Fletcher a reben! ji çav dîtina xwe bawer ne be, dîtînen te, yên bi tixûbin. Bi haybûnê binhêre. Bixebite kû tu bighîje bîra hînbûnê. Tu wê bi vî awayî bighê rêya firînê."

Û qaqlîbaza Jonathan hilû bû û tev li tunebûnê bû.

Ma qey tu sînor tune Jonathan!

Piştî demekê qaqlîbaza Jonathan li asîman dest bi dawerivînê kiri bû. Û li wir, rû bi rû rastî komê qaqlîbazên kû daxwaza hînbûnê dikirin hat. Bi dengekî xemgîn: "Berî kû hûn destpê bikin, divê kû hûn qenc zanibin kû..." got. "Qaqlîbazek, guhertina azadîyê ya bêti-xûb û îmajek qaqlîbaza mezintire. Kû em vegerin ser bedena we... Ji serê baskekî heta serê baskê din, hemû bedena we, ji mijûlbûna we ne zêdetire."

Qaqlîbazên ciwan şaşmayî û bi meraq li wê dinhêrîn "Ev şor naşîbihin qeydên teqle avêtîne. Çiqas xerîbe." bi vî awayî difikirîn.

Fletcher keser ragirt. Bi çavên lêkolîn li wan nihêrî û got "Pir başe, em dest bi firîna sererast bikin." Bi vê gotinê re fehm kir kû dostê wê Jonathan, ji wê ne pêşketîtire û di ser de ne miqeddese jî.

Ma tu sînor tune Jonathan? Naxwe roja kû ez jî wek te hilû bibim nêzike. Kû ez li derava te xuyam, ezê çend teknîkê firînê pêşî te bikim.

Li himber şagirtên xwe bi zor xwe da hev. Kurtedemek çû kû, ew bi dîtina rastî dît. Dilê wê bi evînîyê tijî bûbû. "Ma qet tu tixub tune Jonathan" got û mizmizî. Pêşbazî ya hînbûnê dest pê kiri bû.

DAWÎ

FERHENG

A

Aso: Ufuk

Averû: Kavram

B

Babet: Konu

Balkêş: Dikkat çekici

Balûpal: Gözâlcı

Bandûr: Tesir, etki

Beng, Bengitî: Çılgın, çılgınlık

Berbang: Şafak

Berêz: Sayın, saygıdeğer

Bêdadî: Adaletsizlik

oluşturmak

Berhem: Eser, ürün, sanat eseri

Berîdan: Yönelmek

Berjewendî: Yetenek

Bersîv: Cevap, yanıt

Bêhempa: Eşsiz, değerli

Bêzar: Usanmış, bıkmış

Bijarte: Seçkin

Bilindcîh: Doruk

Biryar: Karar

Biyanî: Yabancı

Bohelat: Felaket

C

Civat: Toplum, toplantı

Cûda: Ayrı

Culbet: Cesaret

Ç

Çarqozî: Dörtgen

Çavbal: Alıcı gözle

Çavkanî: Kaynak

Çewt: Yanlış, ters

Çingini: Çımlamak

Çirpandin: Kanat çırpma

Çixîz: Çizgi

Çîrok: Masal

Çûk: Kuş

D

Damezrandin: Kurmak,

Danişîn: Duruşma

Dempêşî: Gelecek, gelecek zaman

Dawerivandin: Süzölmek

Dengvedan: ses yankılanması

Derav - : Sahil

Devjêger: Vazgeçmek, vazgeçiş

Dewisandin: Bastırmak

Dewisandina Ketî: Alçak basınç

Dijwar: Zorlu

Dilketî: Aşık

Dilîn: Duygu

Diwêj: Deyim

Duqozî: Aç

E

Eriyandin: Olumlamak

F

Ferisandin: Çözümlemek

Fêrdar: Eğitimci, öğretici

Fêz: Gurur

Firk - Firkâyî: Seyrek, seyreklik

G

Gelemerî: Genellikle

Gengeşî: Münakaşa, tartışma

Geremol: Kalabalık

Gêj: Baş dönmesi, sersem

Guherte: Değişik

Gumlat: Küme

X

Xêz: Çizgi

Xoşewîst: Sevgili

Xweza: Doğa

H

Haybûn: Farkına varmak, ayrılmak

Hengav: Bu anda

Hîndarî kirin: Alıştırma yapmak

Hilû bûn: Saydamlaşmak

Holbûn: Sıçramak

J

Jandar: Canlı

K

Keravî: Pelikan

Keştî: Gemi

L

Lûsandin: Tünemek

M

Maf: Hak

Mêj: Eski, eskiden

Mîl: Kara mili 1609 metre

N

Nedîthbar: Soyut, görünmeyen

Nefîhûn: Sürgün olmak

Nepenî: Sır

Nûjen: Modern, Çağdaş

Nûvedan: Buluş, icat

P

Parxwan: Kas

Pêdandî: Sabit

Pêşbazî: Yarış, yarışma

Pêşwazî: Protokol, karşılama

Pêşande: Gösteri

Pêwendî: İlişki, ilgi, bağ

Pirsyarî: Sorgu

Pispor: Uzman

Pike: Aşağıya dalış

Q

Qaqlîbaz: Martı

Qedexe: Yasak

Qîm: Arzu, istek, yetinmek

R

Radan: Serzeniş

Raman: Düşünce

Rexnevan: Eleştirmen

Rewnaq: Işıltılı, nurlu, parlak

Rêgeh: Yöntem

Rêgez: İlke

Rik: Kin, inat

Ristîm: Sert kaya, granit

S

Smûçk: Uç, kanat ucu

Sêlxane: Kumsal

Stêra rijyar: Göktaş, meteor

Ş

Şêlo: Bulanık

Şikev: Sandal, kayak

Şîrokevikirin: Yorumlamak

Şapê: Çığ

T

Taybetî: Özel

Teher: Tarz

Teherî: Usulca

Tengezarî: Tedirginlik

Tevgerîn: Devinim

Tewanberî: Suçlamak

Tixûb: Sınır

Tipik: Nokta

Tirsehêz: Korkunç

Tûldan: Sıçramak

V

Vejen: Etken

Vekêşandin: Germek, gerginlik

W

Wate: Anlam, mana

Û

Ûşt: Sebep, neden.

FIRAT YAYINLARI

DİLÂN / Ömer Polat.....	
SAİD-İ KÜRDİ / Rohat	
ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATINDA KÜRTLER / Rohat.....	
BARZANİ / Dr. M. Sıraç Bilgin.....	
ZİYA GÖKALP'İN BÜYÜK ÇİLESİ KÜRTLER / Rohat	
Y. KEMAL'İN ROMANLARINDA KÜRT GERÇEĞİ / Rohat.....	
NATAŞA / Necati Siyahkan.....	
İŞKENCE PSİKOLOJİSİ / Gustav Keller	
DÎWAN / Melayê Ciziri.....	
SORO'NUN TOPRAKLARI / Naci Kutlay.....	
EVÎNA CEMİLÊ / Cengiz Aytmatov.....	
NÛBAR / Ehmedê Xanî.....	
İTTİHAT TERAKKİ VE KÜRTLER / Naci Kutlay	
MEVLÛD / Mela Ehmedê Batê	
ANLAYANA / Niyazi Yaşar.....	
BAKMAYA İZİN YOK / Niyazi Yaşar	
BİTLİSLİ KEMAL FEVZİ / Malmusanj	
ALMANYA'DA YİTENLER / Haydar Işık.....	
Bir Kürt Mültecisi MİSAFİR "V" / Linus Reichlin	
TÜRKLER KÜRTLER İRANLILAR / Prof. Egon Freiherr	
KIRMIZILI SARI YEŞİL / Hakkı Çimen.....	
KER û KULİK / Ahmet Aras.....	

FIRAT YAYINLARI

Divanyolu Cad. Pinbirdirek İşhanı No: 15

Sultanahmet / İSTANBUL

Tel: 516 05 91 Fax: 518 84 15

Richard Bach

QAQLÎBAZ

Romana "Qaqlîbaz" cara yekemin werdigere Kurdî. Gernasê romanê derî adetê qaqlîbazêke. Nivîskar bi jîyana qaqlîbazekê bîr û bawerîyên civatê rexne dike. Û dide xuyan kû kevneşopî ne qasî kû mirov jê bitirse xurte. Bes bila mirov bizanibe çi dixwaze. Piştî eşkere kirina daxwazê rêyek li ber mirov dimîne. Şikandina tiştên kû jîyana civatê bi şûnde dikşîne. Ew jî bi xebatek bawerî û bê tirs dibe.

Qaqlîbaz çi qas bilind difirin ew qas dûrtir dibînin. Mirov jî çi qas fireh bifikire ew qas nêzî rastîyê dibe. Mirov bizanibe sînoran ji ser mejîyê xwe rake, berê mejî paşê beden azad dibe. Û bi evîniyê dighîje bihuştê. Em bawerin hûnê ji qaqlîbaza Jonathan hez bikin.